

YIDDISH BOOK CENTER NEWSPAPERS COLLECTION
NUMBER KC5780-185mfv04i35

GERECHTIGKEIT (YIDDISH JUSTICE)

Volume 4 Issue 35
September 1922

THE KHEEL CENTER FOR LABOR-MANAGEMENT
DOCUMENTATION AND ARCHIVES
CORNELL UNIVERSITY LIBRARY

YIDDISH BOOK CENTER

AMHERST, MASSACHUSETTS

This collection was made possible with the support of
Abby Joseph Cohen and David M. Cohen.

Gerechtigkeit (Vol. 4, Iss. 35)

Keywords

International Ladies' Garment Workers' Union, ILGWU, Gerechtigkeit, labor unions, clothing workers, textile workers, garment workers, garment industry, New York, United States, Yiddish, Jewish

Comments

Justice was the official publication of the International Ladies' Garment Workers' Union ILGWU from 1919 to 1995. Editions of *Justice* were published in English, Italian, Spanish, and Yiddish. When compared side by side, the content of some of these different editions of *Justice* shows significant differences.

Gerechtigkeit was the Yiddish-language edition of *Justice*.

הערעביקייט

פרייטאג פון טאג
לערער פארטיי
נישט איין מאן די
וועלט וועט זיין
אויפגעבן

בערלין חתונה
ולא ארשה
(אויב 3"א 8)
10 מיין געזעצט
קייט חתונה אויף 10
שטערק און וועל
אויף 10 שטערק

פרייעלער ארנא פון דער אינטערנעשאנאל ליידס גארמענט ווארקערס יוניאן

Vol. IV, No. 35.

New York, Friday, September 1, 1922. 11טן סעפטעמבער, 1922.

PRICE 3 CENTS

נאך א זיג פון די ווייסט און דרעם-מאכער יוניאן

דער סטרייק ביי די פירמע וויזען, קאהען און סמיטה געסעטעלט. — פילע סעטעלמענטס געמאכט אין עמבראידערי סטרייק. — וואהלען אין לא-קאל 22 פאר דעלעגאטען צום דושיינט בארד. — ערשטער שאפ-משערמאן מיטינג אן ערפאלג. — יוניאן קלאגט אן א ווייסט פירמע פאר פופציג טויזענט דאלאר שטרעקערוואג.

ווען דערעלבינער, ווי ביי דער ערשטער פירמע, נעמליך, די האט ארויסגע-שיקט ארבייט צו נישט יוניאן קאנטראקט-מאנ, נישט אנטענדיג וואס דער אנדער-מאנ אין פרייז ערלויבט עס נישט. פאר דער פירמע ארבייטען איבער 60 שטעטער, אין וועלכע עס ווערען באשעפ-טיגט ארום טויזענט ארבייטער און אלע דיווערסע וויזען ערשטער געווארען אין סטרייק.

אבער דער סטרייק גענען דער פירמע האט נישט לאנג אנטענהאלטען. די פירמע האט גלייך איינגעזעהען, אז דער שפיל אין פאר'ן טיילוועל אין האט געסעטעלט מיט דער יוניאן. דער סעטלמענט איז געמאכט געווארען דעם דינסטאג בייטאג.

(שלוס אויף זייט 16)

קלאוקמאכער יוניאן פארשטארקט קאנט-ראל איבער אלע שעפער

די קלאוק ווייזש-קאמפיוטע נעמט זיך צו דער ארבייט. — ווייס-פרעזידענט פיינבערג פאררעכט די יוניאן. — די פארטרעטער פון ביינע-צידים אייניגען זיך ווער עס וועלען וויין די אומפארטייאישע ריכ-טער אין שאפ-מאכער. — וועל קיין קלאוקמאכער נישט ארבייטען, ליי-באך דען!

קיין קלאוקמאכער וועל נישט געהן אהין ארבייטען. און טאקע דא ווילען מיר זאגען א ווארט צו די קלאוקמאכער וואס האבען נאך נישט קיין פלאץ וואו צו ארבייטען. וועלען זיי זיך אויסהיטען נישט צו געהן אר-בייטען, אדער אפילו פרעגען פאר ארבייט, אין יענע פעסט-שאפערס! די יוניאן (שלוס אויף זייט 12)

אין דער קלאוק מאכער יוניאן געהט איינע אן א גרויסע טעטיגקייט אלע שטאר-קער צו מאכען די יוניאן קאנטראל איבער אלע שעפער אין סטרייק. קודם כל ווערט געהאלטען א שטרע-נג וואו איבער די קליינע שאפערס, וואס זיינען פארבליבען אין סטרייק; די שאפ-ערס, מיט וועלכע די יוניאן האט נישט גע-שענט סעטלען, ווייל זיי קומען נישט נאך די רולס פון דער יוניאן. דיווערסע שטעטער ווערען געפיקעט, דאס הייסט, זיי ווערען געהיט, אז זיי וועלען זיין געשלאסען, אז

לאקאל 90 פאנגט אן א ברייטע ארגאניזא-ציענס קאמפיין

די קאמפיוטע דרעסמאכער יוניאן פון צו יאר, לאקאל 90, פאנגט אן אויף דאס ניי א ברייטע ארגאניזא-ציענס קאמפיין צו ארגאניזירען אלע אר-בייטער פון דעם פארק. די יוניאן וועט, פארשטעלען זיך, אין דעם באקומען הילף פון דער ארגאניזאציע קאמפיוטע פון אונזער דזשענעראל עקזעקוטיוו באך-אדער, וואס איז אפונטער געווארען אויף דעם לעצטען פערטעליעריגען מי-ט (שלוס אויף זייט 8)

ליידס טיילארם מאכען פארבארייטונגען צו באנייען דעם אגרימענט

א גרויסער מאס-מיטינג דינסטאג, דעם 5טן סעפטעמבער, מיט באוואוסטע רעדנער. — דער מיטינג ווערט גערופען פון דזשיינט בארד פון די קלאוקמאכער יוניאן.

דעם קומענדיגן 15טן סעפטעמבער געהט אויס דער טריידאגרימענט ביי אונזערע ניו יארקער ליידס טיילארם, און פארבארייטונגען ווערען געמאכט דעם אגרימענט צו באנייען. ווי אונזערע לעזער ווייסען, זיינען די ליידס טיילארם פון ניו יארק שוין זייט א לענגערע צייט פארבארייטען אין איין לא-קאל יוניאן מיט די סעטעל-מאכער און אלטעריישן-שניידער פון קלאוקמאכער.

דעם קומענדיגן 15טן סעפטעמבער געהט אויס דער טריידאגרימענט ביי אונזערע ניו יארקער ליידס טיילארם, און פארבארייטונגען ווערען געמאכט דעם אגרימענט צו באנייען. ווי אונזערע לעזער ווייסען, זיינען די ליידס טיילארם פון ניו יארק שוין זייט א לענגערע צייט פארבארייטען אין איין לא-קאל יוניאן מיט די סעטעל-מאכער און אלטעריישן-שניידער פון קלאוקמאכער.

ווייס-פרעזידענט נימט באזוכט שיקאגא און קלייזלאנד

אין שיקאגא איז די קלאוק סטאציע נאך אלץ נישט געסעטעלט. ווי עס שיינט זוכט דאס די באלעבאטס א קאמף מיט דער יוניאן. דערווייל איז דאס די לאנגע נאנץ אומבאשטימט. די קלאוקמאכער פון שיקאגא ווילען אויפהאלטען אין די שעפער די זעביגע ארבייטס-באדינטונגען וואס עקזיסטירען אין די ניו יארקער קלאוק שעפער, אבער די מאנופעקטורערס דארטען, ווילען דוקא זיין מיוחסים, זיי ווילען פון די ארבייטער עוויסע קאנצעסיעס. די יוניאן וועט עס עוויס נישט נאכגעבען. אויב די מאנופעקטורערס דארטען, וועלען דוקא וועלען א קאמף, מו וועלען זיי עס האבען! די יוניאן וועט פון קאמף-פלאץ נישט אנטלויפען. (שלוס אויף זייט 7)

סעקרעטער באראפ'ס באזוכט אין באסטאן ברענגט רעזולטאטען

לעצטער צייט אפגעשוואכט געווארען. ווי סעקרעטער באראפ'ס גיט אונז איר בער, וועט די אינטערנעשאנאל קירצליך אנשטעלען אין באסטאן א ספעציעלע ארגאניזאציע פאר'ן ווייסט און דרעם-טרייד. דערווייל אבער, איז די ארבייט אונטער דער השגחה פון ווייס-פרעזידענט רענט מאנעסאן, צוואסען מיט דער דזשיינט קאמפיוטע. וואס אנבאלאנגט די קלאוקמאכער, האבען די מעהרסטע מאנופעקטורערס געסעטעלט מיט דער קלאוקמאכער יוניאן. גענען די ביסעל מאנופעקטור-ערס וואס האבען נאך נישט געסעטעלט, (שלוס אויף זייט 14)

סעקרעטער באראפ'ס באזוכט אין באסטאן האט געבראכט גוטע רעזולטא-טען. דורך זיין אנוועזענהייט איז דאס פארשטעלען געווארען א בעסערע פארשטעלען צווישען די קלאוק-מאכער יוניאן און די ווייסט און דרעם-מאכער יוניאן. לאקאל 49, און אויך די ריינקאוס מאכער יוניאן ל. 7, ס'איז גע-שאפען געווארען א דזשיינט ארגאניזא-ציענס קאמפיוטע פון די אלע לאקאלס, וואס וועט אונטער דער פיהרערשאפט פון אונזער ווייס-פרעזידענט פערד בא-נעסאן, אנהערען אן אלגעמיינע ארגא-ניזאציענס-קאמפיוטע, צו פארשטארקען אלע לאקאל יוניאנס אין באסטאן, און אפציעל די ווייסט און דרעם מאכער יוניאן, לאקאל 49, וואס איז אין דער

ריינקאוס מאכער יוניאן ערקלערט א סטרייק אין אייניגע שעפער

צאהל, מעהרסטענס קאנטראקטינג-שער פער, וואס ווילען נישט סעטלען מיט דער יוניאן און דיווערסע שעפער האט די יוניאן דעם דינסטאג בייטאג ערקלערט אין סטרייק. דינסטאג בייטאג האט די יוניאן אפ-געהאלטען א מאסען-פאראמלונג אין „פארוערטס" האל און אויף דעם מיטינג איז ערקלערט געווארען דער סטרייק גע-גען יענע שעפער. דער מיטינג איז געווען גוט באזוכט און א זעהר ענטוואקסישער. מיט באנייטערונג איז באשלאסען געווא- (שלוס אויף זייט 4)

ווי מיר האבען שוין געמערקט מיט א קורצע צייט צוריק, האט די ריינקאוס מאכער יוניאן, לאקאל 20, אנגעפאנגען א קאמף צו באנייען דעם טרייד אגרימענט מיט די באלעבאטס, און ווי ווייסט מעגליך אויך פאר צו ווערען פון די קארפאריי-שאפערס אין סטרייק. ווי ברורער ארטור סעמועלס, דער מענעדזשער פון דער יוניאן, גיט אונז איבער, האבען ארום 85 פראצענט פון די פירמעס שוין געסעטעלט מיט דער יוניאן און אונטערנעשריבען דעם אגרימענט. עס זיינען אבער פארבליבען א געוויסע

קלאוקמאכער, אריפמערק-זאם!

מאנאג, דעם 4טן סעפטעמ-בער, איז „לייבאך דען", איינער פון אונזערע געזעצליכע יום טובים, און אין דעם טאג איז נישט ערלויבט צו ארבייטען. קאמפיוטע וועלען זיין ארום די שעפער, און די קלאוקמא-כער וועלכע מען וועט פרעפען אר-בייטענדיג, וועלען שמרענג בא-שמראמען ווערען. מיט פרייז יוניאן גרום, דזשיינט בארד קלאוק-מאכער יוניאן, 7. ראנגער, סעק.

ווייסט און דרעסמאכער, אריפמערקזאם!

מאנאג, דעם 4טן סעפטעמ-בער, איז „לייבאך דען", איינער פון די געזעצליכע יום טובים, און אין דעם טאג איז נישט ערלויבט צו ארבייטען. קאמפיוטע וועלען זיין ארום די שעפער, און די קלאוקמא-כער וועלכע מען וועט פרעפען אר-בייטענדיג, וועלען שמרענג בא-שמראמען ווערען. מיט פרייז יוניאן גרום, דזשיינט בארד קלאוק-מאכער יוניאן, 7. ראנגער, סעק.

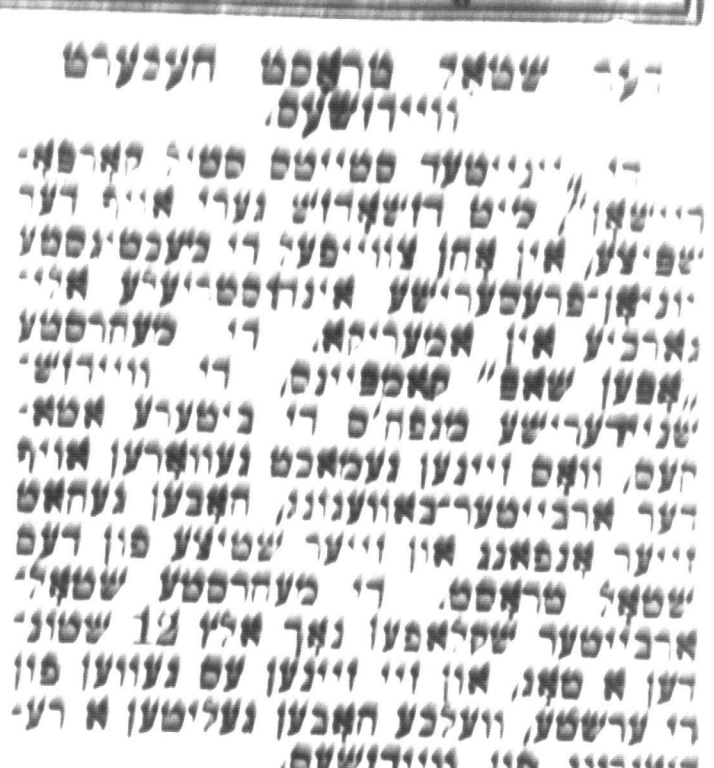

עס איז גערפאר געווען א ווירטליכע
געמאסאיע, ווען אין דער צייט, ווען די
ווידעו-שניידערע מנחה איז אין פולען
מאנע, איז דויערדאש געזי, פון דעם שטאָל
טראַסט, ארויס מיט א סטייטמענט, אז
פון דעם 1טען סעפטעמבער וועלען די
ווידעו-שעס פון שטאָל-ארבייטער געזי-
כערט וועלען 20 פראצענט, די אנדערע
שטאָל קאמפאניעס האבען נאכגעפאלגט
דעם ביישפיל, און האבען געהעכערט די
ווידעו-שעס פון וויערע ארבייטער, צו-
זאמען האבען ארום 400,000 שטאָל-אר-
בייטער געקראָנען א ווידעו-שעכערונג
מען מוז אבער דערביי געדענקען, אז אין
מאי, 1920, האבען די ארבייטער געזי-
טען א רעדוצירונג פון 20 פראצענט, און
אין אוונוסט, 1921, זיינען וויערע וויי-
דוּשעס ווייטער געשניטען געווארען. מיט
די אימעטערינע העכערונג וועלען וויערע
ווידעו-שעס אלץ זיין קלענער ווי אין דויער-
זי, 1921 עס איז אויך קיין צווייטע
גיט, און די שטאָל קאמפאניעס וועלע
איצט העכערען די פרייזען פון שטאָל
אויף דעם גרונד, און וויערע פראטיסט

רונג אין ווירושעס. דאך איז דע
פאקט א וויכטיגע ערשיינונג און עס
ווייזט אן א וויכטיגע ענדערונג אין דע
עקאנאמישער לאגע.
ערשטענס, ווייזט די ווירושעס-הע

געבושעוועס פאר די לעצטע צוויי יאָהר
זינט דעם אָנפאַנג פון דעם קריגס. אי
צו ענדע, דער נעשרי פאר רעדירער
פון ווידעוועס איז פארשטימט געוואָרע
פון דער האַנדלונג פון סטאַלין-אָנצוויי
עס וועט זיך אַינס האָן שטאַלין פאַר
נען אַ באַוועגונג פאַר אויסגלייכען די
ווידעוועס, און אנדערע אינדוסטריע
וועלען זיין געוואונען צו העכערען די
ווידעוועס פון זייערע אַרבייטער.
צווייטענס, ווייזט די האַנדלונג פון
דעם סטאַל-קראַפט, אז עס איז געפער
ליך ווייטער צו עקספּען גענען די אַרביי
טער, אַמוועניטעטעס ביי דער אַיטעניע
צייט. דער רעוולטאט פון דעם מיינע
סטריק האָט זיי קלאָר און דייטליך באַ
וויזען, אז די אַרבייטער זיינען אַן אומ
באַזיגנארע קראַפט. זיי האָבען אייגענע
שטח ווי די אינדוסטריע-אַרבייטער פאַר

רען און ווער קאמפאניי. ווי האבע
אנגעהויבען פארשטעלן, אז די אייניג
קייט און סאלידאריטעט, וועלכע הויבט
ערשט אן ארויסצובליהען, איז נעמענליך
דער דאזיקער אומקומענדיגער פאנאָרע

זיי האבען באשלאסען צוצווארטען
בייטערל צו זייערע ארבייטער, ווייזען זיי
אן אהן יוגנט, דורך די גוטסקייט פון
דעם שטאטל טראנסט קאנען זיי אויך קריגע
א לויזשעכערונג. אבער זיי האבען
בייטערען מעות. די ארבייטער פארשטע
הען גוט פארוואס דער טראנסט האט נע
העזכרט זייערע וויירושעס.

די קוילען און אייזענבאהן סטרייקס
הענדי פאר, דער גרויסער אויטאמא
ביל-מאנאפעסטשורער פון דעטרויט
האט ערקלערט, דאס דעם 16טן סעפ
טעמבער וועלען אלע זיינע פעקטאריס צו
נעמאכט ווערען, און איבער 100,000 אה
בייטער וועלען אפגעלייגט ווערען. ד
אורזאכע דערפון איז דער מאנגל א
קוילען. דאס וועלכע פאסירט אויך מי

Vol. IV, No. 35. New York, Friday, September 1, 1922
Entered as Second Class matter April 16, 1920, at the Postoffice at New York, N. Y.,
under the act of August 24, 1912.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103,
Act of October 3, 1917, authorized on January 25, 1919.

ערווייטערטע נאטיצען

דאס פארט ויד ביי די בראנווילער קלאוסטאכער

דעם "הייק" איז אייגענליכע וועגער
א פראכטפולער פלאץ אין סטעטען
לאנד.
אלע מיטגלידער וואס ווילן זיך
שליסן, וואלן זיך פארשען מיט
קאמיטע פון סטודענטס קאנסיל וואס
דעם 10טען פעפטעמבער, 10 אויגוסט
דער פריי, אויף דער סטעטען אייגנעם
פער, די מיטגלידער קענען אויך פאר
נעמען זייערע פריינט און באקאנטע.

די יוניטי פענטערס עפענען דעם פאר רעדווישטריישאנס.

מיטוואך אוועק, דעם 10טען סעפטעמבער, עפענען זיך אוועק אכט
נייטי פענטערס אין גרויס ניו יארק פאר
רעדווישטריישאנס.
וויכטיגע קלאסען וועלן אראנזשירט
נעווארען אין יעדע פענטער. עס וועלן
זיין קלאסען צו לערנען ענגליש, ארטי
מעטיק, עקאנאמיקס, פסיכאלאגיע,
טרייד-יוניאניזם און אויך פיזיקל פריי
נינג קלאסען.

דאס לערנען אין די אלע קלאסען וועט
זיך אנטפאנגען מאנטאג פונעם, דעם
11טען סעפטעמבער.

וואלען די מיטגלידער פון אוועק פאר
קאלס זיך באלד רעדווישטרייען.
קאן זיך רעדווישטרייען אין אפיס פון
איינער לאקאל יוניאן, אדער אין אפיס
פון ערווייטערטע נאטיצען.
וועט 16טע סעפטעמבער, פון 6טען
סעפטעמבער און וועט מען זיך אויך קאנפ
רעדווישטרייען אין די יוניטי פענטערס
נומער 1 נעכט זיך רעדווישטרייען
דעם נאכגעסטען יוניטי פענטער פון
ער נעכטער.

א רייכער קאנצערט, "לייבאר דעי" אין די יוניטי הויז פון די פילאדעלפיער וויססטאכער

כען פאר ריזשעסאן, דער מענדערווער פון
פילאדעלפיער אקאדעמיע, האט אים
אנאנצירט אלס קאנצערטיסט אין
רייזשעסאן.

זי ביירט וועט באגלייטען אויף דעם
פאנא א באדייטער פאנא-סינסטלע
אין לעהרער, סר. שרייבסאן.

מיט איין ווארט, דאס וועט זיין
קאנצערט ווי עס פאסט פאר אזא יא
סוב אין אזא פלאץ, וואס איז פארבאט
דען פאר הונדערטער מענטשן מיט אוועק
כע אנטענעמען עראינערונגען.

די וועלכע ווילן אויספארשן פאר
די לעצטע 3 טעג, שבת, זונטאג און סאנ
טאג, אדער פאר "לייבאר דעי" אליין,
מוזען זיך גלייך באווארען מיט טיקעטס
ווייל קיינער וועט זיכער נישט קענען דארט
זיין און א טיקעט פון פריהער זיך בא
ווארען אפיס, 38 נ. 11טע סע.
ווערענאמאכט ספעציעלע פאבראקאט-
נען מיט דער סרייט פאר "לייבאר דעי",
דאס אלע וואלען זיך פיהלען באקומען
צו פארשן זיין און צוריק אהיים.

ריינקאום מאכער יוניאן ער קלערט א סטרייק אין אייניק שעפער.

(שלוס פון זייט 1)

רען אנצופאנגען דעם קאסא און עס איז
דארט ערוועהלט געווארען א פיקט
קאמיטע, וועלכע וועט, צוזאמען מיט דער
קאמיטע, אן אימיראייס עקשען, וואס
די יוניאן האט שוין פריהער ערוועהלט,
אנפיהרען דעם סטרייק נענען די אפיס
שטעלטע שעפער.

דער מיטינג איז אדרעסירט געווארען
פון ברודער סעמועלס, דער מענע וועג
פון דער יוניאן, ברודער פרידמאן, דער
סעקרעטער און ברודער סימאן ראבינס,
אן עקזעקוטיוו באארד מעמבער פון קא
קאל 20.

די ריינקאום מאכער יוניאן, לאקאל
20, איז שוין פון לאנג באוואוסט אלס א
קאמפאסטיגע און קאמפאסטיגע און
נאציאנאליע און זי וועט נעמט דעם קאסא
געווינען, — מיט דער הילף, נאטירליך,
פון די מיטגלידער פון דעם לאקאל וועל
כע ווייסען שוין פון לאנג ווי אזוי צו
קעמפען פאר זייערע רעכטען אין שא
אלס יוניאן לייט. עס ווילט זיך האפען
דאס די יוניאן וועט האבען א שנעלע זיך

א קבלת פנים פאר פאניא פאר קאח.

דער סטודענטען-קאנסיל פון אוועק
ארבייטער אוניווערסיטעט, און פון די
יוניטי פענטערס, פלאנענען צו נעמען
א רעסעפשאן אוועק ווייט-פערזענליכע
שוועסטער פאניא קאח, וועל זי וועט
קומען פון יוראפ.
זי אוועק לעזער ווייסען, איז מיט
קאח געשיקט געווארען פון די "וואר"
קערס ערווייטערטע נאטיצען און אמערי-
קא" אלס דעלעגאט צום ערשטען אינ-
טערנאציאנאלע קאנגרעס פון ארבייטער
ערווייטערטע נאטיצען און אמעריקאנער
דער וועלט.

דער קבלת פנים פאר שוועסטער
קאח וועט פון דעם סטודענטען קאנס-
יל געגעבען ווערען דעם ערשטען שבת
נאך דעם, ווי זי וועט זיך אומקערען פון
יוראפ. די אומערהאלטונג וועט פארקור
מען אין דעם קאנסיל-רום פון דער אינ-
טערנאציאנאל בילדינג, 3 וועט 16טע
סטריט.

אויף דער ריזע האט מיט האהן בא-
ווארט די ארבייטער קאלערוועס, און
וואנט ערווייטערטע נאטיצען, אינסטיטוציעס,
וואס די אראנזשירטע ארבייטער און
יוראפ האבען געשאפען, און זי וועט נע-
וויס האבען א סך אינטערעסאנטעס צו
באריכטען.

דעצמער "הייק" דעם סיווא פון סטודענטס קאנסיל.

דער לעצטער "הייק" דעם סיווא פון
סטודענטס קאנסיל וועט פארקומען זונ-
טאג, דעם 10טען סעפטעמבער, פאר

נעם, און 10 פון דיעזער צאהל וועלן פאר
נאטירט געווארען, און ביי 20 שעפער
וועלן נאך אלע פארבליבען, מיט וועלכע
דער אפיס. מיט דער הילפע פון די
קלאוסטאכער אין בראנוויל, וועלען דא-
פון פיהרען א מאגיסטראטען קאמא, אום
זי וועלן נישט אינטערנאציאנאלע די קאנדי-
שאט פון די יוניאן ארבייטער.
וואס די שעפער וועלן זייען נישט פון גרויס
וויכטיגקייט אין און יעדע פון זיי געפיר-
נען זיך ווער וועגן ארבייטער, אבער,
ווי באוואוסט, וועלן זי א גרויסער אי-
בער, און דער קאמא פון דער יוניאן נע-
נען זייענדיגט זיך נישט מיט "סטא-
פערדש" מיר האלטען נאך יעדע אן אינ-
זערע קאמיטעס, און מיר האפען, אז מיט
דערהילפע פון איינער יוניאן-לייט וועט
אונז געלינגען זי אויסצוראמען פון
אינטערנאציאנאל.

דורך די לעצטע 5 יאכען איז פון
אונזער אפיס האלעסטער געווארען פאר
פארשיידענע שעפער און איינעלענע אר-
בייטער די סומע פון 2,671 דאלאר.
צום שלום וויל איר דערמאנען, אלע
די וועלכע האבען זיך אקטיוו באטייליגט
אין דער ארבייט פנים "סטאפערדש",
ספעציעל וויל איר דערמאנען די טשער-
לייטע פון אונזערע פארשיידענע קאמי-
טעס, ב.ה. ס.ש.ע.ס.ע.ר, סעק-
רעטער פון לאקאל 11, וועלכע איז נע-
ווען דער טשערמאן פון דער פיקטע קא-
מיטע, פארדינט א סך קרעדיט און אנער-
קענונג פאר זיין ארבייט. דאסוועלכע ב.ה.
נא.ל.ר.ש.ט.י. אלס דער טשערמאן
פון דער אראנזשירטע קאמיטע.

א ספעציעלע דאנק פארדינט די ברי-
דער קלוס, לאק. 17, קאהאן, לאק. 11,
פ. לעווין, לאק. 35, לויס, לאק. 10,
טשארטשאר, לאק. 48, און די ברידער
בראבסקי און קויפמאן פון לאק. 11, און
די נאנצע עקזעקוטיוו באארד פון לאקאל
11.

א. באביטש, דיסט. מענ.

ליידים טיילארם מאכען פאר בארייטונגען צו באנייען דעם אגרימענט.

(שלוס פון זייט 1)
א נייעם אגרימענט אין דעם סרייט ווע-
לען די ליידים טיילארם באקאנטע דארפן
אונטערהאלטען מיטן קלאוסטאכער
דושיינט באארד. אונזער ווייט-פערזע-
רענס סעמינעל לעסאקאטש איז דער מע-
נעדווערסערסער פון דער יוניאן.
ווי ברודער לעסאקאטש נישט אונז
איבער, איז דער לעצטער סעזאן אין דעם
פאך געווען ווער א שלעכטער, די ליידים
טיילארם האבען נאנץ ווייניג ארבייט נע-
האט. איצטער קומט אן דער פאלסע-
זאן, און מען ערווארטעט דער סעזאן וואל
זיין א גומער. נאטירליך, עס איז נוי-
טיג — וואס ער — די ליידים טיילארם
וואלען זיין גוט צוגעגרייט, צו קאנען נע-
ניסען די "פראספעריטי", וואס דער קר
מענדער פאל סיווא וועט מיט זיך בריי-
נען.

דינסטאג, דעם 6טען סעפטעמבער,
וועט דיעז יוניאן אפמאלען א דושינע
ראל מאס-מיטינג, אויף וועלכען עס וועט
גענומען ווערען שריטע צו באנייען דעם
אגרימענט מיט די ליידים טיילארם-
סעס, וועלכע נעהט אום דעם 15טען
סעפטעמבער. מען קאן, נאטירליך, נישט
ווייסען, אויב דער אגרימענט וועט בא-
נייט ווערען אויף א פרייליכע אופן,
אדער מען וועט זיך דארפן שלאגען. די
יוניאן דארף זיין גרויס פאר אלע וואס
קאן זיך טאכען, און אויף דעם מיטינג
וועט מען זיך נעמען גרויסע צום קריג,
אויב דאס וואל דורכאויס נויטיג זיין.
דער מאס-מיטינג איז דאריבער א גאנץ
וויכטיגער, און אלע מיטגלידער פון לא-
קאל 3 טארען נישט פארעהלען צו זיין
אויף דעם מיטינג.

דער מאס מיטינג וועט אפגעהאלטען
ווערען אין ברייטעם האל, 725 עקסטע
עוועניו, דינסטאג, דעם 6טען סעפטעמ-
בער, גלייך נאך דער ארבייט. ער וועט
זיך אנטפאנגען אום 5.30.

דער מיטינג וועט אדרעסירט ווערען
פון די פאלגענדע רעדנער:
י. פיינבערג, רוישנעראל מענע-
דושינע פון דושיינט באארד פון די
קלאוסטאכער יוניאן.
סאלווארעט נעמא, 1טער אינטער-
נעשאנאל ווייט-פערזענליכע.
ש. יאנאווסקי, רעדאקטאר פון די
"נערעכטיקייט".
דושינע, רובין, מענדעווער פון פרא-
טעסטיוו דיוויזשאן און פון די אפיסאן
ליידים טיילארם שעפער.
ס. לעסאקאטש, מענדעווערסער-
רעטער פון די ליידים טיילארם, סעפטע-
מבער און אלטערשטען ארבייטער יו-
ניאן, לאקאל 3.
דער מאס-מיטינג וועט איינגערופען
אונטער דער אויפזיכט פון דושיינט
באארד פון דער קלאוסטאכער יוניאן.

עס איז שוין א לאנגע צייט, ווי מיר
אבען נאכט באריכטעט אין דער "נע-
כטיקייט" די טעטיגקייטען אין בראנו-
וילער דיסטריקט. די אורזאכע איז וואס
זייערע נעמען, און די רויטע, טעטיקייט
זייען פון א דיסטריקט-אפיס אין נישט
אונטעריינעם אינטערעס פאר די לע-
גער פון די "נערעכטיקייט". מיר גלייב
ען אבער, אז זייטענווייז אין וויכטיג-
וואס אינטערעסאנט צו באריכטען און נע-
שטאן איבערבלויס איבער די טעטיקיי-
טען פון אונזער אפיס, און באוואוסט אין
ער לעצטער צייט, וואס שליסט אויך
זיין די רעזולטאטען אין אויספארשונגען
פון "סטאפערדש" אין בראנוויל.

ווען מען רעדט ווענען "סטאפערדש",
זיין שוין אונזער אפיס אזוי וויכטיג ווי
אלע אנדערע אפיסעס. אין דער היי-
זיכט ווענען מיר נישט ווייט צוריקגעשטא-
רען פון די אנדערע אפיסעס. שלעכטע
נעפער און קארפאראציעס וועלכע האבען
זיך אין בראנוויל אויך... ווען דער
"סטאפערדש" איז ערקלערט געווארען,
האט געשיינט, אז בראנוויל וועט אפ-
ווייט ווערען פון דעם ערריקונגל אים
לאקאליזאטירט. ווייל מ'שטיינט נע-
אנא, ווער וועלן די בראנווילער בא-
טעס? אלע קאנטראקטאנס אין סאב-
מאנאפעסטורעס פון קלענערען טיפ,
טאקען די וועלכע די יוניאן וואלט, פאר-
גענעמט פון דער אינדוסטריע און איהר
מיטגלידער, נישט געוואלט זעהן אין
ביונעס. אבער ווי עס צייגט אויס, איז
די קלאסיקאציע, נאכדעם ווי מען האט
עס אויסגלייכט באקאנט, דאך נישט אזא
שלעכט געשעפט און די בראנווילער סאב-
מאנאפעסטורעס האבען געמאכט א גאנץ
טערענאנצען צו נאכקוקען די יוניאן-נא-
דערוועגן. און אזוי האבען מיר פון די
72 יוניאן-שעפער, וועלכע מיר האבען נע-
האט ביי אונז אין דיסטריקט פאר א
"סטאפערדש", אפגעשטעלט ביי יעדעס
64, די אלע שעפער וועלן נעמעסעלע
געווארען אין בראנווילער אפיס, און,
ס'פארשטעהט זיך, אונטער די וועלכע רע-
גולאציע וועט ווי עס האט געשעסעלע די
סעמעלענט קאמיטע אין ניו יארק. אלע
באלעכאטעס האבען גענענען נייע סעקיר-
ריטיס און אייגענע שטייט צו באוועזען זיין
ערע שעפער מיט 14 אפרייטאקס.

נאטירליך, מיט דעם אונטערשרייבען
דעם אגרימענט ענדיגט זיך נישט די אר-
בייט אין אונזער דיסטריקט. עס בלייבט
ערשט פאר'ן אפיס, אזוי גוט ווי פאר די
סעמבער ערשט צו קעמפען און וועהן
דעם אגרימענט בריינגען אין לעבען.
א שווערע און פאראנווארטליכע אר-
בייט איז געווען אין דעם "סטאפערדש",
צו באוועזען די ארבייטער אויף פלעצער.
ווען דער "סטאפערדש" איז ערקלערט
געווארען, האבען זיך אין אונזער אפיס
רעדווישטרייע קארע 700 ארבייטער.
א גרויסע צאהל פון זיי האבען נישט נע-
האט קיין שעפער. אין צייט פון סטרייק
זיינען צוגעקומען נאך ביי 200. א קליי-
נע צאהל פון די אלע רעדווישטרייער
האבען זיך געהאלטען ביי זייערע שעפער.
און אפילו די שעפער, וואס האבען נע-
האט ארבייטער, האבען געהאט בלויז א
פאך. און איבעריגע האבען געדארפט
אפויג געשיקט ווערען פונ'ם אפיס, און
דער דושיינט האט זיך נישט און איינגענע-
נען ווי עס איז אין אנטאג געפלאנט
געווארען. יעדער ארבייטער איז געשיקט
געווארען אויף 4 און 4 פלעצער, ביז ער
איז ענדליך ערנען געבליבען. און אזוי
האט מען געדארפט יעדען שאפ באוועזען
און יעדען מאל אהין ווידער שיקען אר-
בייטער, אויב עס האט דארט גע-
פעהלט. און דאס, נאטירליך, האט נע-
שאפען א סך אומאנגענעמליכקייט און
מיספארשטענדעניסע צווישען דעם עולם.
מיר וועלן אבער ענדליך דיעז שוועריג-
קייט איבערגעקומען. ביי א 900 ארביי-
טער וועלן באוועזען געווארען אויף פלע-
צער. איבער א העלפט פון דיעזער צאהל
וועלן באווארעט געווארען מיט פלעצער
פון אונזער אפיס. און היינט צו טאג
האבען מיר שוין נישט קיין ליידענעקער,
מיט די אויסנאמע פון א פאך פרעסער
און עמליכע פינישער.

מיר האבען אויבען געזאגט, אז פאר'ן
"סטאפערדש" האבען מיר געהאט 72 שע-
פער, און נעמעסעלע האבען מיר אינגאנ-
צען מיט 64. וואו וועלן די איבעריגע
שעפער? ווילעמיר מאכען אויסזאגען און
סור, אז נישט אלע שעפער האבען אונז
געמאלט און געווארען יוניאן-שעפער. א
טייל פון זיי האלטען זיך נאך מיט דער
מינונג, אז עס וועט זיך געלינגען אריינ-
צונארען א פאך קלאוסטאכער און מאכען
קלאוסט.
דורך דער צייט פונ'ם "סטאפערדש"
האבען מיר געהאט אויף אונזערע רע-
קארדעס עמליכע און דרייסיג שעפער פונ'ם
סאקס, מיט וועלכע מיר האבען נישט נע-
קענט מעמלען, אדער אזוי סעכערשעפער.
פון דיעז וועלן 14, דורך דעם דאנע
פון דעם "סטאפערדש", ארויס פון ביי

די טעטיגקייט פון אונזערע לאקאלע קליינאנה

(פון אינזער ספעציעלען קארעספאנדענט)

ווי שלעכט עס איז, דעם אסעסמענט צעהלען מען.

א שעהנער ביישפיל פון סאלידא-ריטעט.

דער אסעסמענט פון א דאלאר א וואך פאר 26 וואכען ווערט געצעהלט נאנט צו עטלעכע וואכען. און א צעהל פרויען, וועלכע צעהלען 60 און 67 פונט, פונט אזוי ווייר אנדערע, וואס צעהלען דעם דאלאר, האבען אנגעפאנגען צו צעהלען דעם אסעסמענט מיט חשק, און כאטש די לא-גע אין דער אינדוסטריע איז נישט גלעני-צענד אין א גרויסע צעהל פון אונזערע מעכערס ארבייטען נישט קיין פולע ווא-כען, שוין ארבייטען אינגאנצען נישט, פונדעסטוועגן דעם אסעסמענט טרייט מען דאס בעסט צו צעהלען.

ווי עס איז באוואוסט, איז אין צעהל פלאנצשעפער אין קליינאנה איינצע-פירט א פארזיכערונג פון נישט ווייניגער ווי 41 וואכען ארבייט א יאהר. דער שטאם פון די פאנענשיין קלאק קאמפאני-איז איינער פון די שעפער, און די פירמא האט איינגעלעגט 28 טויזנט דאלאר פון-קרידיט, און אויב די אינסטייט ארבייטער קריגען נישט קיין 41 וואכען ארבייט, דארף זיי די פירמא פאר יעדע וואך, וואס זיי נעמען ארום ליידיג, באצעהלען לויט דעם מינימום וויירוש סקיל.

ווער עס זיינען די ספיקערס אמאל, מיר האבען א מעכער, הייסט ער, אבער נישט ווייטאג זיין נאמען. ביי יעדען מיטלענדיגן אדער באמייטיגן הערט מען דעם מעכער רעדען, ווי שלעכט די יא-רן-פיהרער זיינען עס, וואס מ'לאזט זיך פיהרען פון די בעלי בתים מ'סטרויט וועגן, מ'לאזט דעם באס צא-לען קליינע וויירושעס, מ'צעהלט צופיל אסעסמענט אין מ'טוט נאגריט א. א. ו. ו. און אזוי שיסט ער דאס ביי יעדען מי-טלינג.

די פירמא באשעפטיגט אויך א גוטע צעהל קאנטראקטאָרס אדער סאב-מאנא-פערטורערס. דאס הייסט, סאב-מאנא-פערטורערס, וואס ארבייטען נאך פאר דויער פירמא און אלגעמיינע סאב-מא-נופערטורערס. די לאגע אבער אין טריי-אין יעצט אומ, אז עס איז דא ווייניג ארבייט, און די פירמא האט אפגעשטאפט אינגאנצען שיקען ארבייט אויססייד. אין עס קומט אויס, אז די אינסטייט ארבייטער ארבייטען, און די אויססיידערס געהען ארום ליידיג (א פארקערטע צרה!).

די פראגע איז אויסגענומען געווא-רען מיט די אינסטייט ארבייטער פון דער פירמא, און זיי האבען באשלאסען, אז יעדער אינסטייט ארבייטער זאל אפגעבען צוויי און א האלב שטונדען א וואך אר-בייט. דאס הייסט, אינשטאט 44 שטונ-דען זאלען די אינסטייט ארבייטער מעהר נישט ארבייטען ווי 41 און האלב שטונ-דען א וואך, און די ארבייט פון די צוויי און א האלב שטונדען זאלען געגעבען ווערען צו די אויססייד ארבייטער, וועל-כע האבען נאך געארבייט דויער פירמא'ס ארבייט.

די ארבייטער פון די סאנענשיין קלאק קאמפאני מענען זיך באמת נרא-טולירען מיט דעם טאט.

שטער איין שרייבערין באשט א נאג-ווייט איר ווייז, מען זאל אין איין פאנענשיין, און איר ווייט ווערען פאר-מישט אין א אונגעווערענען ערשטן שרייבער, וואס האט שוין דעם נאמען לאקאלע נעכטעס א פארשטענד און איין איינער נאמען, איינעלייטעטע קאריער אין דער ווייז.

ס'ר' ב' 1

לערשער 4003

פון דער רעדאקציע. — אויף אן איר-דער פאזיט וועט דער לעזער געפונען אונזער גאנצן קלארע פאזיציע וועגן דעם בריף און פון פארשטער, דאס ווילען מיר נאך נאך שטענדיג באשטענען, אז די אינסטייט צו-גען ברודער בלום, אז ער זאל זיך האבען נישט וויילעך אין שווינדלערישע וואהלען, און פאלשענדיג פונדלען. די גאנצע אנגעלע-גענהייט איז פארעקומען פאר דער אפועלי-קאמפאני פון דעם דויערנאל עקעקאפיוו קאמפאני און וויין ענטשוידינג איז, דאס ברודער בלום האט נישט די פונדעסע שולד, און ער האט באשלאסען, אז אלע אויסגאבען, וואס ברודער בלום האט געמאכט אום צו פיהרען זיין "קיום" זאלען איהם אויסגע-קערט ווערען.

ווייט-פרעוידענט נינא באזוכט שיקאגא און קליינאנה.

(שלום פון ווייט)

אין וועגען דעם איז אונזער 15טער ווייט-פרעוידענט סאלוואדאר נינא, אפ-געפאהרען נאך שיקאגא. אין דער אבוע-זענהייט פון פרעוידענט שלעווינגער וועט ער זיך דארט באטייליגען אין די קאפי-רענען מיט די כאלעבאטיס, און ער וועט מאכען א פארזיך צו בריינגען צו א סע-סעלמענט צווישען דער יוניאן און די סאנאפעקטורערס אסאך.

אין איין וועג וועט ווייט-פרעוידענט נינא שוין אויך באזוכען קליינאנה, וואו ער וועט ארדעסירען די קלאמאכער און זעהן, וואס עס טוט זיך אין יעדער קלאמאכער יוניאן.

לאמיר האפען, דאס ברודער נינא וועט זיך איינזענען צו מאכן אין שיקא-גא א געלונגענעם סעטעלמענט.

געשטראפטער

ארום פינג פארנאכט האבען די אר-בייטער זיך אנגעהויבען רעדען אויף ווערע פלעצער, צוביסלאך צונערשט ארום זיך, מען זאל גלייך נאכ'ן קלוגע קענען ארויסנעמען, און געהאלטען אין איין קוקען אויפ'ן גרויסען קילעכדיגען וויינער, וואס האט אויסגעזעהן ווי ער וואלט געשטאנען. די צושטיידערס הא-בען שוועקעלעכע די ארבייט, זיך פאר-קליבען אין א ווינקל, וואס איז געווען סארהאנגען מיט אן אלט, אפגעבליאסע-דעם שטיק סתורה און וואו ווערע קליי-דער האבען געהאנגען, און זיך גענומען איבערשטאן.

— הער, האסט געמענט נומל בענ-שען!

— אז כ'פארשטעה נאך איצט נישט, האט הערדי זיך גע'הירוש'ט, — ווי האט כ'האב דארט אריינגעשטעקט די פינגער?

— וואס מיינסטו? — האט עמי-צער זיך אנגערוסען.

— ווען איך שמעל נישט אפ די מא-שין, וואלט זי איהם אפגעהאקט ביידע פינגער.

— ווייט איך וואס! — האט א נידריגער בחור מיט א פנים פון א סא-סערינשטיק א וואונדעלעכע מיט אן אייגן צו הערדי'ן — א געשטראפטען שטראפט נישט נאך!

— הא'הא'הא, דאס'ס ע גור וואו! — האט זיך איינער צולאכט. געזעהן, אז די איבעריגע באפען נישט דעם וויי-האט ער זי געגעבען צו פארשטעהן! — וויין אידענע איז דאך א גאליצאנערקע! — הערדי האט כלומערס מיטגעלאכט. אין הארצען אבער האט איהם פארדרא-סען, וואס מען וויצעלט זיך אויף זיין נוייכ'ס השבון און אזוי, בלאהריר, האט ער א זאג געמאכט.

— מען דארף א גרעסערען שלאק ווי סעס האט געקראנען?

— און מיינע איז אן אמת'ע ליט-ווייטקע! — האט סעס אונטערגעכאפט. דער בחור מיט'ן פנים פון קאסער רינשטיק האט געזעהן, אז הערדי איז אנגעצויגען, האט ער איהם א קלאפ גע-מאך איבער דער פלייצע, געוואלט פאר-לעטען דעם ווייז אין זיך געפרענט.

— חברה, וואו קומען מיר זיך היינט ציטיק אויף א פאקער?

(ערצעהלונג)
פון י. אפאמאשו.

נישט באמערקט, ווי דאס ווייב, א שעה-נע ברענעקע, האט געווינען דאס קינד. דאס קינד מיט פאררעכענע, פולע פיס-לאך, מיט איינגעזאכענע הענטלאך אין דער ברוסט, מיט האלב-פאנאשטירעטע אויגען פון גרויס הנאה, וואס די מילך קומט צו איהם אין האלד, האט ביים סא-סע'רס אריינקומען אויסגעהערט וויינען, און מיט א פאך גרויסע שטייכלענע אויגען איהם אנגעקוקט.

הערדי האט זיך אוועקגעזעצט ביים טיש, גארנישט באמערקט אין א ביר-טשע געמאכט.

— בעקי, כ'שטארב עסען!

— וועסט דאך, אז כ'שטעה נישט לעדיג, האט בעקי'ן פארדראסען, וואס דער מאן באמערקט נישט דאס קינד און איהם איבערגעוואלד אריינגע-זעצט די ברוסט אין טייל — כ'וועל מ'וויינען ס'קינד, וועל איך דיר געבען עסען.

כ'האב דיר שוין פופעזעהן מאל געזאגט, — האט הערדי א געשרי גע-טאן און אריינגעמאכט דאס פנים צוויי-שען די הענד — אז ווי כ'קום פון דער ארבייט, דארף דאס עסען שטעהן אויפ'ן טיש!

— ביזט דאך איצט אריינגעקומען, טא וואס שרייסטו ווי אן אפגעריסענער נאז?

— קוק זי אן, מיין חכמה! — האט ער זיך א ווארף געמאכט. — א גאליצא-נער חכמה!

— וואויל איז דיר אז די ביזט א ליטוואק!

— אוראי!

— אבער נאך האט דאך געשטראפט, הא? — האט זי איהם דורגענומען מיט א פאך אויגען, אז ער האט זיך פארלירען, ווי מען וואלט איהם אויס-געמאכט צווישען גענעשען א נאכאמען.

הערדי האט געשווינען, געפיהלט אז ער איז דער אומגלייכסטער, געטראכט אז די משפחה איז גערעכט געווען, וואס זי האט איהם נישט געלאזט חתונה הא-בען מיט איהם. א ליטוואק מיט א נא-ליצאנער קען נישט שטימען! גלייך ווי ער האט חתונה געהאט האט די גאנצע משפחה איהם אנגעהויבען צו באדויער-ען, אין אז עמיצער האט דעריכטאנט זיין

ארום פינג פארנאכט האבען די אר-בייטער זיך אנגעהויבען רעדען אויף ווערע פלעצער, צוביסלאך צונערשט ארום זיך, מען זאל גלייך נאכ'ן קלוגע קענען ארויסנעמען, און געהאלטען אין איין קוקען אויפ'ן גרויסען קילעכדיגען וויינער, וואס האט אויסגעזעהן ווי ער וואלט געשטאנען. די צושטיידערס הא-בען שוועקעלעכע די ארבייט, זיך פאר-קליבען אין א ווינקל, וואס איז געווען סארהאנגען מיט אן אלט, אפגעבליאסע-דעם שטיק סתורה און וואו ווערע קליי-דער האבען געהאנגען, און זיך גענומען איבערשטאן.

הערדי האט זיך אוועקגעזעצט ביים טיש, גארנישט באמערקט אין א ביר-טשע געמאכט.

— בעקי, כ'שטארב עסען!

— וועסט דאך, אז כ'שטעה נישט לעדיג, האט בעקי'ן פארדראסען, וואס דער מאן באמערקט נישט דאס קינד און איהם איבערגעוואלד אריינגע-זעצט די ברוסט אין טייל — כ'וועל מ'וויינען ס'קינד, וועל איך דיר געבען עסען.

הָאֵם אוֹנָה נָאָךְ אִפְּלֵא נִים אֲרִיזִים
לָאָזֵם אֵין דִּי יוֹנִיָּן שַׁעֲפֵר. מָאָ וְ
רָאָם פֶּאֶרְנֶלְאָצֵם אִיד דִּי אוֹינֶען
שָׂרִיט, "כִּשְׁמֹם אַ נֶנֶב". וְהָאָזֵם אֲרִיזִים
קוֹמֶען אֵין זֶאָה הִיילִינֶע אֲנֶשְׁוֹלֵד אֲוֹ
נֶענֶנֶר, מִים זֶאָעלֶכֶּע גֶּרונְדֶלְאָצֵם כִּאֲשֶׁ
דִּינוֹנֶנֶן אֲוֹן פֶּאֶרְלֹוימֶאָנֶען, פֿון סֶס
אֶנֶענֶם אֵין סִלְקֶעס? נָאָךְ אִיד פֶּאֶרְנֶ

דעה „פארווערמס“ אז די „פריינד פון סאוועט רוסלאנד“

~ פון אברתם טובים

פאר די הונדערטע אין דזשענע, פאר
אנט-טריינינג פארמאנאנדא — פאר
זיכערונגס-אביים אין די יוניאנס
און יצען מען באטראכט, דאס די פיר-
פערט פון די "מערס" זיינען בעסער
אדמעס אין איינעם מיט די אפיסעס
פון די קאמניסטישע פארע פון דעם
וואַרשער פארטיי, — אין מען דעם
ניט בארעכט גט צו רענצען, דאס פאר
פון די געלער, וואס זיינען געשליסען
געווארען כאר די הונדערטע אין דעם-
לאנד, אין קיין מאל ביו דזשענע
ערמאנען?

די קלאנעס פון „פארווערס“ קענען
מיינען בלויז איינס: די „פרענש פא-
סאוויעט רוסלאנד“ מוז פונקט צוגעד-
ענטווערער אלס א פאליטישע פארטיי,
דאס אלס א הומאניטערע געזעלשאַפ-
טליכע דאס וואל בלייבען א פאליטישע
פארטיי, האָבען זיי דאָס פולע רעכט
ווייטער צו בלייבען אונטערן אלט-
שליסליכען קאנטראָל פון קאמוניסטן.
קום אָבער צווישן זיי זיין א הומאני-
טארע געזעלשאַפּט, א הייליג-פאראיי-
גאָרעטע זיי זיך גלייך פארנעמען אויף
אן אנדער וועג. זיי מוזען איינגע-
קויפן זייער מיטע באוואוסטע פערזענלי-
כייטען צו העלפן זיי אָננעהן מיט דעם
ארבייט; זיי דארפן ערלויבן אים וויי-
טער אוערלעב פערזאָנען וואָס געהערן
פאליטיש מיט זיי זיך פאנגאָרער. זיי
דארפן אויך צייטשטעלן א רעפארם,
וואָס וואָל זיין מעהר צו קארטע, טייטע
צייטער, וואָס וואָל עפעס זאָגען.

די לקאמאל אפיסעס פון די "פרענסעס
און סאזיעטע ראשי" דארפן זיין אגני-
טער א שטרענגער השגחה; עס דארף
פון זיי פארלאנגט ווערן אז נענטליך
השבון, מען דארף זיי ניט לאזן זיין
מלוכות פאר זיך — אלע לקאמאלאפּי-
סעס דארפן זיין אונטער א שטרענגער
קאנטראל פון דער גראמאטיזאציע.

די „פרעגס און סאוויעט ראשיס” פונקצאנירס אינטער אן עקזעקוטיוו אין אונטער אן „אדמיניסטראטיוו” קאמיטעט צווייטע קאמיטעט קען באזייטיגן ווערע זי האט נישט קיין וויכטיגע פונקציע. די עקזעקוטיוו קאמיטעט איז אבער נאכד וויכטיג. און פון די אכט פערזאנן פון דער עקזעקוטיוו קאמיטעט זיינען פינף מיר פערזענליך באקאנט צום אפלייכער וואס זיינען אקטיוו פארנומען מיט דער קאמוניסטישער באוועגונג, ווי אשטיינער דזשיימס פ. קענאן, דר. מענדעלסאן, ג. העריסאן, דר. הארטמאן און א. ב. מאדל.

די „פרענדס אין סאניעט ראשי”
הארף די זאך קלאר מאכען. קיינע
וועט פאר א מינים ניט צווייפלען, דאס
אן אונטערזוכונג הארף נעמאכט ווערען
סו זאל עס זיין א ווירקליכע אונטער-
זוכונג, און ניט אן „אונטערזוכונג” בלויז
פון יוצא ווענען.

טען שוין געפונען פאר זיי גענוג אר-
בייט צו טאן.

מאנע לעזער קענען נאך מיינען,
דאס די קאנצעס וואס דער "פארווערטס"
מאכט גענען די "פרענדס" זיינען ערשט
לעצטענס ענטשטאנען. דער פאקט איז,
דאס פאר מאנאטען און מאנאטען האט
מען שוין געמורמעלט אין טאציאליס-
טישע און ראדיקאלע קרייזען, ווי אזוי
די קאמוניסטישע פאליטישעס האבען
איבערגענומען פאר זיך אליין די מיטן
צו פארוואלטען די הונדערטע טויזענדע
דאללערס וואס איז געואמעלט געווארען
אויסשליסליך פאר די הונדערטע קינדער
פון רוסלאנד. צווישען זיי האט מען
שוין לאנג זיך געפערעט, וויסל פון דעם
נעלד עס ווערט פארברויכט צו העלפען
די הונדערטע אין רוסלאנד, און וויסל
פון דעם עס ווערט פארברויכט אויפצו-
האלטען קאמוניסטישע געזעלשאפטן וועל-
כע שיען מיט פייער ציטען אלץ און
אלעס וואס איז נישט קאמוניסטיש;
וועלכע זיינען גרייט מקריב צו זיין די
סאציאליסטישע און די אידיאטישע-
ווענאג אויפ'ן קאמוניסטישען מזבח פון
זייער אידיאם.

דער „פארווערטס“ דארף ווערען
גראטולירט פאר זיין מוט אויפצודעקען
אין דער עפענטליכקייט ווענען יחזק
אלע האבען פריהער געמורמעלט אין דער
שטיל. דאסלייבדיק קומט אויף קרעדיט
די „קאל“ פאר פארשלאגען צו אפאני-
טען אן אונטערויכונגס-קאמיטע, מע
דארף זיין גאנץ נאטיוו צו דענקען, דאס
די קלאגעס פון „פארווערטס“ באציהע-
נדיג בלויז אויף פראגען פון „בוקסינג“
די הויפט-אנקלאגע גענען די „פרענדס
און סאוויעט ראשיא“ איז א פיל שווע-
רערע; עס איז אן אנקלאגע פאר פאר-
ברייכען געלד נישט פאר דעם צו וואס
דאס געלד איז געשאמען געווארען.

די קלאנגען פון „פארװערטס“ פאָרען אַ סך מעהר ווי דעם „אָ. קיי. פון אַ „בוקסיפער“, וועלכער, ווי דאָס ווערט צוגעגעבען פון די „פרעגערס“, נאָכאָם נישט געהאַט קיין צוטריט צו די הונגערטע לאַקאַל אָפּיסעס פון „יידן געזעלשאַפּט איבערן גאַנצען לאַנד. עס ווערט אויך פון זיי צוגעגעבען, דאָס מען קען נישט וויסען, וועלכע סומען געלד יענע אָפּיסעס האָבען אַרײַנגענומען.

פון דער "וואָן בייג יוניאָן" - אַראַנאָי
זאָציע פון וויליפּענע, קענעדע, קומט די
קלאַנע, דאָס דער דאָרטינער ברענטש פון
די "פרענדס" האָט געברויכט די געל-
דער, וואָס זיינען געקליבען געוואָרען

צו שערקענען, דאס ווי ווינען נישט,
 דירעקט אָדער אומדירעקט פארמאגט
 וואָרטליך צו די הונדערטע טויזענדע אַר-
 בייטער, וועלכע האָבען געזענען דאָלאַרס
 און פֿעניס פֿאַר די פֿאַנאַס. "אויב דאָ
 איז נישט קיין פֿראַגע פֿון פֿאַרמאָגטוואָרט-
 ליכקייט צו די פֿאַרשיידענע אַרבייטער-
 אָרגאַניזאַציעס; "אויב דאָ איז נאָר די
 פֿראַגע פֿון "בוקסיפֿינג" און "שקאָונג"
 טינג", ענטשטעקט פֿון ויך אליין א
 צווייטע פֿראַגע: וואָרום האָבען די
 "פֿערענס" גלייך ביים אָנפֿאַנג נישט
 אָפֿאָנימעט בלויז גוטע אָפֿאָנימעטס 4
 וואָרום האָבען ווי אָפֿאָנימעט אַלע מאַן,
 דזשיי. ב. וואָרס, זייער אַייגענעם
 אָפֿאָנימעט, אַ מענש וואָס איז פֿאַר-
 אַנטוואָרטליך בלויז צו זיי אליין, און איז
 באַוואָוסט צו ווין אַן אָפֿטווער קאָמ-
 יסט? 4

די „פרענדס“ דארפן באלד ארום-
שערנעמען וואד'ס נאמען פון דער קא-
מיטע-ליסט. ער קען העלפען די קא-
מיטע מאכען די אונטערזוכונג, אבער
ער קען נישט זיין אן אפיציעלער קאמי-
טע-מאן. ווידער דארף אין דער קאמי-
טע ארייננעמען ווערען פארטרעטער
פון די פריהערערמאנטע גראסאנדא-
ציעס. זיי זיינען טעאָרעטיש נישט איין-
שטימיג מיט די פאליטישע אַנזיכטען
פון די קאמוניסטען, זיי האָבען אָבער
מיט'ן נאָנצען האַרצען געהאָלפֿען די הונ-
דערליינדע פון סאָוועט רוסלאַנד.

נעהמענדיג אין באטראכט, דאס י
גאנצע וועלט האט באשולדיגט מאס-
ווע, דאס זי פארברייטט מיליאנען פאר-
בראפאנאנדע אין אנדערע לענדער, אין
דער צייט ווען אין רוסלאנד געהען אויס
קינדער און אויף ערוואקסענע מענשען
פון הונגער, — האבען די „פריינד פון
סאוויעט רוסלאנד“ אין אמעריקע גיט
געדארפט, גלייך ביים אָנפאנג, ארויפ-
ציהען אויף זיך א פארדאכט, מיט דעם
וואס זיי האבען אַויסגעשלאסען פון
זייערע עקזעקוטיווע און אַרמיניסטרא-
טיווע קאמיטעס אלע פערזאנען און גר-
פּען, וועלכע האָבען גיט געהאלטען פון
דעם קאמוניסטישן גלויבען. ווען דער
הויפט צוועק פון די „פרענדס“ וואלט
געווען באלד ביים אָנפאנג צו שטעלן
נעלד אויסשליסליך פארן געברויכט פון
די הונגעריגע מאסען און דערווישע
פאָלק, גיט אַכטענדיג אויף קיינע פא-
לטיק, — וואָלטען זיי נישט געברויכט
די נעמען פון וואלארעק, בערמאן אָדער
גאראט טהאָמאס, בלויז זיי ארויפצו-
שמעלען אויף די סייטישאנער, זיי וואלט

עס ווילט זיך אויסדריקען א מיי-
נונג ווענען די קלאנגס פון „פארזע-
רענען“ די „פריינד פון סאוויעט-רוס-
לאנד“, און אויך ווענען דעם ווי אזוי
די „פאשיאלס פון דער גרענינאציע
האבען אליין „אפאיינטעט“ א קאמיטע
צו אונטערזוכען די קלאנגס פון „פאר-
זערעס“, וועלכע זיינען אויך האנטער-
שטייט צעווארען פון דער „ניו יארק
אג“.

די "קאל" האט פארגעשלאגען אין אן עריטאריעל, דאס עס וואל אויסנער-קליבען ווערען אן אומפארמייאישע קא-מיטע צו אונטערזוכען, אויב די קלאנעס פון "פארזעכט" זיינען נאכט. די "קאל" האט באשאפט, דאס די קאמיטע דארף צוזאמענעשטעלט ווערען פון רע-פרעזענטאטיווע פערזאנען, פון מענשען וואס וואלען מיט זיך פארשטעלען מאנכע פון די ארגאניזאציעס, וואס האבען גע-פילט א וויכטיגע ראָלע אין שטאמען די פאנצען.

די „פריינד פון סאָויעט רוסלאַנד“
אָנזעהמענדיג דעם פאַרשלאַג פון דער
„קאָל“, האָט געהאַט אַ גוטע געלעגענ-
הייט צו איבערצייגען אַס די קערפּער-
שאַפטען ווי עהרליך די געלדער ווערען
פאַרטיילט, ווען זיי וואַלמען אין דער
אונטערזוכונגס-קאָמיטע אַפּאָינטען פאַר-
פּרעסער, לאַמיר זאָגען, פון די אַמאָל-
גאָמיטער קלאַהינג וואַרקערס, פון די
אינטערנאַציאָנאַל ליידס גארמענט וואַר-
קערס וינאָל, פון די פאַריערס אינטער-
נאַציאָנאַל, פון די פאַראייניגטע אידישע
גשערקשאַפטען, פון די „סענטראַל
פּרייזס ענדר ליבאַר קאָנסיל“, פון די
סאָציאַליסטישע פאַרטיי אַזוי גוט ווי
פון די „וואַרקערס פאַרטיי“. עס שיינט
צו זיין לאַגיש, דאַס אויב „די פּריינד
פון סאָויעט רוסלאַנד“ וואַלמען געוואָלט
פאַרטייבען פון זיך אירגענד וועלכען
זאך וועגען אַ ריכטיגען מאָנאָטערמי-
לען פון די פּאָנדרען, וואַלמען זיי גע-
ראַטט אַראָפּלעגען פון די דערמאָנטע
אַרגאַניזאַציעס און אַפּאָינטען פאַרטרע-
טער אין אַן אונטערזוכונגס-קאָמיטע.
אַבער אָנשטאָם דעם האַבען די „פּריינד“
אליין אַפּאָינטעט אַ קאָמיטע, גיט אַרייַן
געהענדיג קיינע פאַרמעטער פון די
דערמאָנטע אַרגאַניזאַציעס.

קיינער וועט זיך נישט אריין
שטעלען צו צווייטלען אין דער עהרליכ-
קייט פון אזעלכע פערזאנען ווי ראדזשער
באלדווין, וואלטער געללעס, ראבערט
מאס לאוועס אדער גארטאן טהאמאס,
אבער זיי אליין וואלטען זיין די ערשטע

די אמת'ע ישוועה

(פעליעטאן)

פון ז. ווהילער

פרעגן ווענען א פראַעסאָר-שטעלע
וועט מען איהם זאָגן: יונגערמאַן, האָסטו
טא א דיפּלאָם — קוינסטו די שטעלע;
האָסטו א ווייב — קוינסטו נים...
האָסטו טאקע געלערענט, געשטרײַט
פאַרשוואַרצט געוואָרען, אויסגעריסען
געוואָרען, ביז דו ביזט געוואָרען א פּראָ-
פּעסאָר — אָבער דעם ענין פון חתונה
האָבען וועסטו מוזען איבערלאָזען פאַר
אימיצען אַנדערש...

מיינס איהר דאך אוראי, אז דאס איז
אזוי טראניש. מאכט איהר גראד אי
טעות, ווייל טאפע אטא דא א פאננט
זיך אז די אממ'ע ישועה.

ווי באוואוסט, איז אמעריקא
לאנד פון פרעזערענטען. אלץ ווערט איז
אמעריקא א פרעזערענט. דאס הייסט
ווי באלד אימצער האט עפעס גע-
זאגט אדער עפעס געזאגט, מוזן שוין
אלע זאגען און טאן פונקט אזוי. פון
דעם בעסטען ריכטער ביז דעם נידריג-
סטען פאליסמאן האנדלען אלע נאך נאך
דעם פרעזערענט. באשר קאמבא איז
געקומען קיין אמעריקא, פאדערן אלע
קיין אמעריקא. באשר רוסשארדש ווא-
שינגטאן האט חתונה געהאט און איז
געווארען דער פאטער פון זיין „קאנ-
טרי“ האבען שוין אלע חתונה און ווע-
רען פאטערס פון זייער „קאונטרי“. הכלל
טאגט אמעריקא איז איין פרעזערענט...

איצט, אז דער „נאָדרוועסטערן“
אוניווערסיטעט האָט איינגעפיהרט, אַ
זיינע פּראָפּעסאָרען מאַרען נים חתונה
האַבען, וועלען באלד קומען די באַהן
מאָנאָטען, די קוילען-באָראָנען, די קליין
דער-פאַבריקאַנטען און אלע אנדערע
בעלי-בתים און איינפיהרען דאָס זעלבע
פאַר ז י י ע ר ע אַרבייטער און
זייערע אָנגעשטעלטע. און אזוי ארום
וועט אָפּגעשאַטט ווערען די מאָדע פון
סטרייקען. וואָרים אַרבייטער וועלע
סטרייקען. ווען מען פאַרווערט זיי פיי

זיי, די פראלעטאריער, ווילען עס
בריינגען די ישובה אויף דער וועלט.
ס'צאָהלס זיי נים גענוג, זאָגען זיי, אַוויף
א לעבען צו מאכען, ווילען זיי דערפאר
איינמירען א נייטס סדר העולם, א נייע
קורדנונג. איז וואַס-זשע, מינאס איהר,
האַכען זיי צועקלעך, זיי בעלינאס-מלאכה"
שע קעגן? זיי וועלען, זאָגען זיי, פאר-
כאפען די כאהנען, די מאכריקען און די
קוילען-גרובען און איינמירען די דיקטא-
טור פון פראלעטאריאטס... געהערט א
זאכס? אַסאָר לינגען מיר נאָך נים
סוף גענוג זיין דער ערד, וועלען מיר
נאָך דארפען אליין געהן גראַבען קוילען,
הייצען גאנצענע נעכט די קעסלען פון
די שימען און לאָקאָמאָטיווען און טאָן
אלע אנדערע עכזת פרץ... צו אזא
זאכס האַכען זיך געקאָנט דערמאכענען
לבוין פראלעטארישע מחות...

הערט, אפארטמנט, וואס זיי, די נע-
לעהרטע, די פראפעסאָרען, האָבען אויס-
געקלערט. וואָס פאר אַ יושוע! זי
בריינגען עס אויף דער וועלט! אויף
זיי קריגען וועגן באַצאָהלע און אויף זיי
קאָנען קיין לעבען נישט מאַכען מיט
זייערע שכירות. האָבען זיי באַשלאָסען
אז הויז, אזוי ווי א פראַפעסאָר מיט
קליינע שכירות מוז אלע פריהאָלדע-
הערען אַ לעציע פון זיין פראַפעסאָר
שע ווענען געלט און געלט און געלט
און אזוי ווי דער פראַפעסאָר מוז פון
אזא לעציע זיך פיהלען ווי נאָך אַ
רוסישער באָד — לכן זאָל קיין פראַ-
פעסאָר נישט חתונה האָבן וואָס
בע[ ]... ווייל די נמרא זאָגט, ולא
הקפדון מלמד — און א פראַפעסאָר
זעמען דאָס ווייב טאָטשעט און יאָרעט
און ריזעט, קאָן קיין פראַפעסאָר נישט
זיין...

אזוי האט באשלאסען דער „נאָרד
וועסטערן“ אוניווערסיטעט פון „אילי-
נאין“ און און א יונגערמאן וועט קומע

און ווי באלד און נים קיין חתונות
דארף מען קיין שדכנים, רבנים, חזנים
כליזמורים, דאקטוירים, מוהלים, קבריונע
און דאס גאנצע קלאסער-נעצייג יחאס
נעהמט זיך פון דער חתונה-אנסטימו
ציע.

און נאך מעהר, ווי באלד ניט קיי
ווייב, דארף מען דאך ניט קיין „פיי־ע“
מאָ צו וואָס דארף מען געהן ארביי
טען?

וועט טאקע די וועלט באשטען פון
פרעהליכע, לעבעדיגע, לוסטיגע פרייע
ב ה ו ר י ם , וואס וועלען לעבן
חזיר'שען סאָן און נים האַבען קיין שום
דאגות אויפ'ן קאפ...

אי איז דאך די קשיה: ווי כאלד א
קיינער וועט נים חתונה האבען, סך פון
וואגען וועלען זיך נעהמען בחורים אויף
דער וועלט?

אין דער תורה: צו וואס סוף
שווארץ יאָר דארף מען זיין ד
בחורים? אז זיי ווילען נים חתונה האָ
בען? ...

פען, רויכערען, שפייען, — זיי זועלען
אבער ניט סטרייקען, זען מ'זעט זיי
פארווערען חתונה האבען...

און עס וועט טרעפען, אז א מיידעל
וועט אנהויבען צושטעהן מיט סענות
ע... מע... וואס וועט זיין... ווי לאנג...
תכלית... חתונה... וועט דער בחור א
געשריי טאן;

— וואס ווילסטו, איך זאל איבער
דיר פארלירען מיין דזשאב?
און דאס וועט העלפען. וואָרים
וואָס פאר אַ מיידעל וועט עס וועלען
קוקען אויף אַ בחור אָהן אַ דזשאב...?
וועלען מיר האָבען שלום אין דער
אינדוסטריע און אַ סוף צום קלאַסען-
קאָנפּליקט...

דער מיטעל-קלאס וועט שוין אָפּע-
שאפט ווערען אויסגאמאסש. ער וועט
פארשווינדען פון זיך אליין. ווערס א
ניט חתונה האָבען, איז אויס לענד
לאַרדס, אויס זיידענע קליידער, אויס
צירונג, אויס אייד-קרים, אויס קוּי-
איילאנד.

ווען איהר פֿאַהרט אין קאַנטרי

פֿאַרגעסט נישט מיטצוגעהערן אַ פֿאַר באַקאַמט

עֲבָדֵם-לְאַבְרָם

דעם וועט האלמען אייער מאנען אין ארדנונג און וועט אים און אייערע פאמיליען פארהיימען פון די פיעלע קראנקהיימען. וועלכע קומען פון דעם אומגענדערמען ארם לעבען אין די קאנטריי.

10. 25 און 50 סענט א באקס אין אלע דראג-סטאָרס.

110 מ' ועליון.

די אייגענעם אייגענטימער ווויזט
 פאר זיך און פאר די גאנצע צאמל און

קורצע שמועסען

צווישען דעם רעדאקטאר
און די לעזער

דער פרעסער פון לאקאל 86. — שעה
בריוועלע, און פיר דרוקען איהם מיט פאר
געניגען. שבער פיר ווינען מיט שייך ניש
שווארצשטענען, און מען דארף נאך שוועלע
עפליכע שטענדישע. ניו, קיין שטענדיש
שטעט מעהר, עס קומט א ביסלע צו שווער
דער פארענדיגען. וואס עס איז נאכא, איז
ניש צו שטעלן א קליינע און און און און
שטייט, נאך צו האלטען און און און און
און, און דער שמועס וועל זיך נאך ניש קאנען
אנאליזירען.

א. ג. — ערשטלעך אונזער בריוועלע מיט
אלע קאמפלעמענטען. און און דאס האט ניש
פארעמלט צו שטעלן די נאכא ווייניקע
קאנען איהר עס זעהן פון דעם לעצטען נומער.
וועגען דאס לעצטע האט איהר געשריבען.

ישראל וויינבערג. לאק. 81, שיקאגא.
— אונזער בריף איז פול מיט אינטערסאנטעס.
און דאס פאסט זעהר ניש פאר אן ערליכען
ווינען. וואס מיט נאך די מוכה פון
דער ווינען, און האט ניש קיין פערזענליכע
חשבונית. ממה נפשך, האט איהר אירגענד
וועלכע קרייזעס געגען איינעם, וואס ניש
ארויסקומען שפעט, וואס ניש אונזערע איהם
ביים נאכא? וואס ניש אונזערע איהם
ווערען ניש, וואס ניש אונזערע איהם
ניש נאכא? אונזערע וועלכע אלע קענען
איהר קאנען ענטפערען. און און און
קאנען ווייטע מען שוין, ווער ער איז, און
דערעם איז איבערגעצויגן צו אונזערע וויינען
נאכא. שבער אונזער בריף ווערען געדריקט
און א צווייטע, וועלכע ווערען געלייגט ניש
בלויז און שיקאגא, און אויב דער סאן איז
שוין געפערליך און איבער ווינען, און און
לען איהם אלע קענען. דאס באריהט איהר א
געוויסע פרעג, וועלכע איז און דער "געד
רעכטיגקייט" נאך ניש דערשטען געווארען.
סיר מינען עס די געוויסע פראגעס. איהר
רעדט פון א צווייטע, וועלכע האט, לויט וויין
נאכא, נאכא וויין א פרויעם מיט ניש פון
עסליכע געזעהלעטע מענשען. פרעגט זיך, פון
וואס ווייטע איהר פון איהם, און איהר ווייט
דאס ניש געווען? און ווער האט שייך געד
וואס, און דאס איז שוין אלעס שטענדיש
געווארען, ווי ס'זאל האנדלען אויף דעם
מיטלען פונ'ם דושייטע באהר? עס קאן
זיין, און עס איז דא עפעס אמת אין דעם. שבער
ערשטענס, און א האלבער אמת ערגער פון א
נאכא ליגען, און צווייטענס, ווער איהר
שרייבט פאר דער עפעסליכקייט, וואס וואס
איהר פארלאנגען, און מען זאל אויך גלויבען
אויפ'ן וואס און געגען מענשען, וועלכע
זינען נאך ניש באקאנט און דאס באוועגונג,
אלס אינטערגאנגען? ווייטער שרייבט איהר,
און א פארענדיגען, וואס איהר האט איצט
געשטעלט, ווינען איבערגעלייגט די וועלכע פאר
דערנאכען, וואס איהר האט געשטעלט אין
1919. איהר מיט דערמיט צו דערווייזען,
און איהר ווייטע געזעהלעטע מיט אונזערע פארענדיג
גען, און דער אמת'ס סענאט איהר געגען
זיך, ווייטע איהר ניש, און און 1919 האט
ס'ען געקאנט און געשטעלט אונזערע פארענדיג
גען, וועלכע זינען דער אומפאסטענדיג איצט?
און וואס די פארענדיגען זינען ניש באוויז
לייגט געווארען דאס, אונזער די סאטע גינסט
גע אומשטענדיגען, פארשטעט איהר דען ניש,
און שטעלען זי איצט מיט ניש מעהר און
ניש ווייניקער, ווי דאס ווערען זיך אויף גלויבע
וועגן? און פאר ווערען וועגען דעם קאסיר
נישטען עלעמענט און אויך לאקאל, וועלכע
איהר ווילט שטענדיגען יעדע באווייזונג.
הלאז וואס עס אמת געווען, שבער דאס איז
ניש און, איהר האט דאס אליין צו, און גאנץ
עס דאס און א האלט שטענדיגען וועגען דעם
מען געווארען מיט דער דיסקוסיע וועגען דעם
"בלעטל". און דאס ניש א זינד? און
דאס מיטען, דאס סעקונדען האט ס'ען זיך
באדארפט פארענדיגען מיט און רינשטענדיגע
סעל? איהר גיט אליין צו, און א געוויסער
לאקאל האט באווייזט 50 דאלער פאר דאס
דאזיגע בלעטל, וואס באקאנט די אינטער
נישטעל, און און אינטערניישנאל, מיט
די סטעיטסמאן מיטלען, און דאס, און עס
ווערען איבערגעגעבן דורך דער "געדעכטיג
קייט", און און דאס ווערען געלעבט פון
נאכא מיטעל-מאכער, פארשטעט איהר
געגען דעם? ווייטע איהר ניש אמת איינער
פון דאס מיטעל-מאכער? און דאס, מיט
וואס פאר א סאן איהר רעדט עס פון דעם
מיטלען, באמערקט, און שטענדיג, און ווינען
סאן זאל אזוי גרינג שטענדיג די שרייבט פון
סענאטען, וועלכע גיבען זייער בעסטעס פאר
דער ווינען, און צוליב די אלע גרינגע האל
מען מיר עס פאר אומפאסטענדיג צו געבען אויך
א וואס דורך דער "געדעכטיגקייט". קומט
ארויס מיט פאסטען, רופט אן יעדע וואס ביים
נאכא, סאט ניש קיין אינטערגאנגען, און
ווער איהר וואס ניש וויין לינקער דער רעכ
פאר, מיר וועלכע אויך געבען פלאץ, שבער
פאר אונזערע ברייף, ווי אויך לעצטער, האט
די "געדעכטיגקייט" ניש דעם מינדעסטען
פלאץ.

פ. דובין. — פיר דרוקען אונזער בריף
פונקט, ווי איהר האט געשריבען. דאס וועט
זיין די בעסטע באשעפטיגונג ווייניקענס
פון און באשולדיגונג פון בלום, און דאס
און אונזער עס-הארצות, ווייטער באווייזט
אונזער ברייף, און בלום איז פארשטענדיג געד
רעכט מיט וויין באשולדיגונג געגען אויך, אלס
סקענענעס. אלע איינערע שטענדיגונגען
ווינען קיין אונזערעלעזענע און ניש ווערען
דאס, ווער די גאנצע ווינען האט געזעהלעט
קאסיר אויף לעבען און פונם מיט די באשעס,
האט איהר זיך געשטעלט געגען דער ווינען,
און אויף דער ווייטע פון די באשעס, און פאר
דעם איז נישט קיין אנדער וואס, ווי סקענע
געגען. וואס נאכא נאך געווען אין 1919
א שטויקעל לאקאל, וואס איהר נאך אפער געד
האט א שטויקעל פארשטענדיגונג. שבער דער
פאסט איז, און עס איז שוין פון דעם אפערליי
גען לאקאל 1 קיין זיך ניש געבליבען. די
אפערלייטע און ווער געשטעט מאטעריעלע
ווינען פארבער און דעם איצטיגען לאקאל, עס
האט דאס אלע ניש געקעמט קיין צוויי
ווינענס, נאך און און, און און און און
האט זיך געדענען לאקאל 1, און זיך געבאכט
פאר א סקענענעס צו די באשעס, און ווי
קאנט איהר נאך פארלאנגען, און מען זאל דאס
און אינטערניישנאל לבת זכות? וואס אמת
טעמער די שמועס און שמועס, וואס איהר
ווארפט אונז אויך באשולדיגער, דאס זיך
און, און ווייטע זיך קומען נאך פון איהר
דארפן ווי ערנסט ניש גענומען ווערען, און
סיר האט דאס וויינען פון קיינעם פון איין
זעהר דעזער ניש גענומען ווערען ערנסט, די
פראגע וועגען דעם לעצטען, און ווייטע
שויבט, ביים נאכא אונזערעלעזענע און דער
האט פון אן אנקלעבער ווי פון אן אנקלע
קאמפער. מיר ווינען ניש גאנץ ווייטע
שבער אונזער איינדרוק איז, דאס די פאר
קאמפער, וואס האט אונזערעלעזענע די גאנצע
"קעס", האט נאך ניש בדעה צו ווארפען אויף
בלום'ען די מינדעסטע שולד, און איהר
מיט עס שווארצ ווייטע, נאך, ווי אויך
שמועס, ווייטע איהר אונזערעלעזענע מיט א
דאסמאל, אפער וועט מען אויך גלויבען. נאך
עפעס, איהר דערזעהלעט און אויך ברייף, און
ברון האט געבאכט ווייטע געלט. דאס קאן
זיין, שבער איהר וואס ניש שרייבט, און
ער האט דאס געבאכט געלט צוריקגעגעבן.
איהר וואס: ער האט א שטענדיג ניש פאר
ריקגעגעבן. דאס איז ווידער א היסטעריע
שפיעל פון א קליינע דעמאגאגאליע, מען
האט אויך דערזעהלעט איהר, ערוועקען, אלס
פארשטענדיג פון דער קאנסטאנט וויינען
און מיין שטענדיגקייט. שטעלע זיך א

פראגע: האט איהר פארשטענדיג געגען איהר
ער ערוועקענדיג "און אויך שטענדיגקייט" וואס
און, אויב איהר האט ניש פארשטענדיגקייט וואס
דאס ניש? יע, מיר דרוקען אויך ברייפלעך
מיט פארענדיגען, ווייל אונז דאס זיך, און
ערשט דורך דעם צווייטע קאן יעדער איינער
וואס איז נאך ניש און גאנצען בלייבט יעדע
ווער און וואס איהר ווייטע.

ב. ליפערט. — די שטענדיגע ווייטע וואס
מען פון אונזער וואקייטען האבען מיר פאר
באכט און ווייטע האט און פארשטענדיגקייט.
מיר וועלען זיך קיינמאל ניש פארענדיגען, מיר
וועלען נאך און גיבען איבערגעגעבן איינעם
פון אונזערע איינדרוקען, וועלכע מיר האלטען.
און ווי דאס פאסט ווערען פאר דעם
בריווערען, ערשט, מיר ווינען זיכער, און
וואס דער ברייטער ערשט געוואלט וואס די
ווייטע האט שפעט מיט זיך פאר, וואס
איהר ערשטלעך געווען דאסמאל און גיבט.
מיר וועלען זיך געוואלט באלד שרייבען ווער
גען דאס ווייטענס, און אויך מאכען עס
ביי אונז און אויבער, וואס עס געווען און
אפמאכט פאר, און איהר מיר זיך געוואלט
געווען, שבער און ווייטע, וואס איהר דער
געזעהלעט זיך ערשט מיט, פאר דאס דער
פארשטענדיגקייט. ביילא, איהר, קאנען
מיר דעם גאנץ ניש ווארפען, מיר מיר ווער
לען ווייטע און דער ברייטער שטענדיגקייט, אפער
מיר בלייבען און דאס ניש איהר ניש דאס
פען ווארפען.

ה. ווייטע עס איבער נאך אמת, וועט
איהר זיך איבערגעגען, און איהר ווייטע אמת
געזעהלעט מיט אויך אומפאסטענדיג, ניש אלעס קאן
מען פארשטענדיג און פארשטענדיג, לויטענדיג
און א לויטענדיג פארשטענדיג קאר, פארשטענדיג
דער, און מען זאל עס לויטענדיג דאס, ווען מען
איז פארשטענדיג וואס און ווען דער קאס
און ניש פארשטענדיג מיט, דער שטענדיג ווייטע.

מ. קאמער. — אונזער שטענדיגע דאס
פאר שווער שרייבט אלס פארשטענדיג און פאר
די מיה, וואס איהר האט זיך גענומען און
צו צווייטען די בילדער, סטאט וועלען מיר
זיך דער שטענדיג שטעל, און מיר וועלען דאס
געוויס האבען די געזעהלעטקייט איינדרוק
קאן אונזער דאס פערזענליך.

קורץ און שארף

(ש'ס פון זייער 10)

יעדער ער האט ערקלערט, און מיט וויין
ניש ערוועקענדיג ליג האט ער בדעה צו
פארשטענדיג אלע שרייבטען פארשטענדיגקייט.
פארשטענדיג און ניש, וואס ער מיט ניש
איינעם פארשטענדיג? מיט ער און
איינעם, ווייטע, האט און אנדערע, און
און פון אלע אנדערע ריכטיגען און דאס
איינערעלעזענע זאל קיין סלאד ניש
איינעם, נאך עס זאל בלייבען דער איינערעלעזענע
איינעם, "רייטער" אינטערניישנאל, און
אדער ער מיט צו באשטענען און קערער
שאפט און וועלכע פארשטענדיגקייט און
פערזענלעך און דער אריינפערשטענדיגונג וואס
לען קענען וויין פארשטענדיג? אייב ער מיט
דאס לעצטע, און וויין פארשטענדיגקייט, ווייל
און דערפארשאפט און שוין דא, און
באקאנט אינטער דעם נאכא, די איינערעלעזענע
פערזענלעך און דאס, און איהר ווייטע
פארשטענדיג, און געזעהלעטקייט פארשטענדיג, און
איינערעלעזענע, און שטענדיגע און
דער אריינפערשטענדיגונג.

מיר וועלען דא באלד האבען געסט און
דער געזעהלעט פון א דעלעגאטע אריינפער
ווערען קומען איהר פארשטענדיגקייט געזעהלעט
דעם, וואס פארשטענדיג וואס ווערען א האט
פאר איהר, די דאזיגע דעלעגאטע און אמת
רוקא און זיכער ניש געזעהלעטקייט, אפער
זעהט איהר, דאס וואס די אריינפערשטענדיג און
פארשטענדיג, דאס און ווייטעלעך געזעהלעט
לויט פארשטענדיג, און די לאגע דאס א זעהל
זעהר ערנסט, די איינערעלעזענע ווייטען די
פארשטענדיג וועלכע ווייטען געגען דעם ברייט
שען מאנדאט פאר פארשטענדיג, האט און און
וואסען, די איינערעלעזענע פארשטענדיג פון אל
שבייט האט זיך באוואלט מיט א ספעציעלע
פארשטענדיג, ווייל די האט קיין צושריין צו דער
פארשטענדיג פארשטענדיג, עס און אמת נאך ווער
ווייטע ביי פארשטענדיג ווער ווערען א איינערעלעזענע
היים, שבער די פארשטענדיג ווייטען צווייטע
קיימער עס נאכא ווייטע, ווייטע וועלען זיך פון
מיט ווערען קאנסעקענצ, און ווי אלעס וואס
געווען און דער בעסטער פארשטענדיג.

וואס פאר א געוואלדיגער אונזער פער
סע האט עס אויפגעוועקט געגען די פיר
זענשאפט פארשטענדיג, וועלכע האט פארשטענדיג
די באהן, און געלעבט די פארשטענדיג פון
מיטען ווען, ווי אומשטענדיג ווי גרויס
— האט זיך געהערט דער געזעהלעט פון און
זעהר געזעהלעטקייט, און און און
מען מענען מיט פארשטענדיג, וועלכע ווייטע
נען אויפלייגט לעבענדיגע פארשטענדיג, יעדע פאר
ניש קענען איינדרעס מענען אומשטענדיג מיט
א שטענדיגע פארשטענדיג, די רעגירונג ווייטע ווער
גען דעם, די פארשטענדיג וועלען דעם, מיט
יעדע פארשטענדיג די געזעהלעטקייט אלע געזעהלעט
ווייטע די פארשטענדיג, דורך דעם שרייבט
ווערען אלע מעהר אומפאסטענדיג פאר ווער פאר
בייט, און דאס קיינער רעדט ניש קיין וואס.

די ערשטע פון מענשענמאכער און איהר
לאנד האט זיך און און פארשטענדיגקייט, דאס
מיט פון קאלינס האט געבאכט די מענען
און איהר נאך מעהר שטענדיג, נאך מעהר
ווייטע, אומשטענדיג ווייטע קומען צו ווער
באזינג און סאטען אן אפערליי צו דעם
צווייטעוועטען בלייבט, אויב דאס וועל
נאך געגען פאר, פאר לענגער קען קיינער
ניש פארשטענדיגקייט, מיט וואס די דאזיגע
בלייבט פארשטענדיג וועט זיך געזעהלעט, און
זאל און זיכער, פארשטענדיג, פארשטענדיג
אומפאסטענדיגקייט, וועט די דאזיגע מאנד
מיטגעדעקט ניש בריינגען.

די רעפליקאטע און דעמאקראטישע
פארשטענדיג פארשטענדיג פון ווער זיך צו
פארשטענדיג און די סטעיטלישע דיסט
רוקען און ניש יאקא, אפער וועלען ווי
דאס קענען פארשטענדיג פון מיטען געזעהלעט
און נאך איינעם וועלכע פארשטענדיגקייט
קאנסעקענצ, די בלייבט, ווייטע וועלען ניש,
און מיט וואס שטענדיגקייט וועל זיך שטענדיג
סע פארשטענדיג פאר די סטעיטלישע
קאנסעקענצ, אפער דער נישטענדיגקייט
שער וועלכע פון און פארשטענדיג געגען וואס
פארשטענדיגקייט, שטייט פאר דעם פאר
צווייטע.

LLOYD SABAUO
3 State Street
נייע מאנאטלאגמיק קאמא ראה
פון ניו יארק נאך יאר.

קייט אריינפערשטענדיג
פארשטענדיג
צווייטענדיג
ווייטע ליג

How the Mediums "Brought Back"

Sir Conan Doyle's

Dead Mother

And How They Were Later

Unmasked by an Unsentimental

Policewoman and Detective,

Told by the Man

in Whose House the

"Materializations" Occurred

Only in Next Sunday's New York

Sunday American

1944-1945
 1944-1945
 1944-1945

1
ווען די באלישעוויקסע אין רוס-לאנד
האבען פארכאפט די מאכט אין גע-
גרינדעט די סאוועטען רעוירונג, האבען
זיי צווישען אנדערעס, אנגעטויבען פאר
פאלען די פריהערדיגע פארשטאנדען און
פאלערטע, אונטער דעם לאזונג "ני-
דער מיט דער בורזשיאזער וויסנ-
שאפט" דער נאמען "בורזשיאזע ווי-
סענשאפט" אין איינעםליך נים קיין ניי-
ער, זינט עס האט זיך אנגעהויבען
די ראדיקאלע באוועגונג, האט דער נא-
מען עקזיסטירט, דער אונטערשייד אין
נאך, וואס פריער איז עס געווען נים
פערר ווי א נאמען, וואס האט אים-
נערוואט א פאראכטונג צו א טעטיג-
קייט, וואס דינט די אינטערעסען פון
נאך איין קליינעם טייל פון דער מענטש-
הייט; און די באלישעוויקסע, דורך פאר-
שיידענע פארשטאנדען, דורך אנזיכט-
ליכער "נאכאלעגקייט" און דורך אנדע-
רע מיטלען, האבען געזוכט צו באפריי-
ען דאס לאנד פון די פריהערדיגע גע-
לערנטע, און מיט דער צייט אוועקזע-
צען אויף זייערע ערטע- אנדערע גע-
לערנטע, וועלכע צוהאלט זיין די פאר-
שטעהער פון אן אנדער, נישט-בורזשי-
אזער וויסענשאפט.

(סוף פון זייט 1.)

שטאט האט אויסגעפונען א מיטעל ווי
 אוי אויסצוהייען פון דער לופט
 איינעם פון זיינע עלעמענטען אין פאר
 וואנדלען איהם אין א וואל, וואס רוס
 זיך "ס א ל פ ע ר", פון די פאר
 פעטער קאן מען מאכען פארשיידענע
 זאכען: מען קען מיט איהם באמיסן גר
 נען די ערד, כדי אויסצוהייען גר
 טערע גערעכענישן; מען קען פון איה
 מאכען פארבען פאר קליידער, און מי
 קען פון איהם מאכען אויפרייסטאטע
 אלען. די אויפרייסטאטעריאלען
 מען אויך באנוצען פאר פארשיידענע
 צוועקען: מען קען מיט איהם גראב
 טונעלען און קאנאלען; מען קען מי
 איהם אויסרייסען גרויסע און קלי
 וואנדעלען פון אלטע בוימער, ווען כ
 וויל אויסרייניגען אן אלטען וואלד פ
 אנדוקולטורעלע צוועקען; מען קען כ
 איהם פארניסען ווילדע און שערדיג
 חיות, ווי וועלד און פוסען אין אים
 ריכט און אויפראם; לייכען אין אים
 פא; טיגערן אין וידאווען, א. א. א.
 און מיט די ועלכע אויפרייסטאטער
 לען קען מען שטעלען סלחמות.
 ווערעם זיך אן דעם, אין ווערעם הי
 עס ליגט די זאכען שטענדיגענע
 פראדוקטען פון דער וויסענשאפט
 איינער פאר צווייטער ריכטונג.
 אזוי ווי די פאכע ליגט אין די ה
 פון דער ברוטאויש, דאריבער וו
 א גרויסער טייל פון איהרע פראדוק
 שטענדיגע פאר וויערע אייגענע
 טערעסען, באמיסן דאס קען אפאל
 גיט אין שטאלאנג מיט די אינטערע
 פון די איבעריגע עלעמענטען פון
 געזעלשאפט, און באגעבט כאל א
 אייגענע צו וויערע אינטערעסע

איז אבער דער נאכער א ריכטיגער
 איז דען טאקע פאראן און זאך, וואס
 ברוזשואווע וויסענשאפטן קאסיר עס
 באטראכטען.
 און זאך ווי ברוזשואווע וויסענשאפט
 איז איינעליך ניטא. וויסענשאפט
 פיינט וויסען. עס מיינט וויסען אלץ
 וואס עס טוט. זיך אויף דער וועלט
 וואס דעם מנישען. עס מיינט וויסען
 ווי אזוי ערשיינונגען קומען פאר איין פון
 וואס ווי ווערען פאראורזאכט, און וואס
 פאר אינערליכע שיבות עס איז דער
 גרעסער איין ערשיינונג און א צווייטער
 עס מיינט צו וויסען, וועלכע סאטעריא
 לען, שטאנען, עלעמענטען עס וויינע
 פארן אויף דער וועלט, און ווערען
 כחית עס וויינען פאראן אויף דער
 וועלט, און ווי אזוי אט די כחית וויינע
 קען מי אויף אונז, מי אויף אלע זאכע
 ארום אונז. דאס אלץ דארפן פיר ווי
 טען, כדי צו פטימולירען, אויף א קינס
 ליכען אופן ארויסרופען, פארע שטאפ
 וועלכע ערשיינונגען, וואס קענען ווי
 קונסטליג פארע נוצליך פאר אונז, א
 סאטסיג פארע אויספירען ערשי
 באווייזען פארע קענען וויין שערליך פאר
 נענען, יואכ קענען עס וויסען, בא
 חתו, פיר דארפן עס וויסען, פאר
 ליכער צי טאכען אינערע עקזיסטע
 אויף דער ערד, כדי צו שטאנען א
 ויך א בעסערע, מער צופרידענעם א
 מער וינערען לעבען.

ערשטער מיטינג פון די קלאָס קאָמיטע
מיט אַ וואָך צוריק איז אָפּגעהאַלטע
געוואָרען דער ערשטער מיטינג פון די
קלאָס ווידוש קאָמיטע, וועלכע דאר
מאכען אַ גענויע אונטערוואַנג מכה די
פאַרדינסטען פון די ארבייטער אין דער
קלאָס אינרוםספּיע. דווער מיטינג און
געווען אונטערן פאָרויז פון דעם אומ
פאַרטייאָנער שטערמאן, דער באקאנטער
אמעריקאנער ליבעראלער שרייבער, נאָ
מאן האַפּט.

גלייך דער עשטער מיטינג איז געווען
וואָס עס קאָן אַנרופּען, אַביסעל אַ שטורם
דינער. עס האָט זיך געהאַנדעלט ווי אַ
די אונטערוואַנג פון די קלאָסמאכע
פאַרדינסטען וואָל געפֿירט ווערען און
יוניאָן האָט ביי דעם געוואונען אַ וויכטי
גען פונקט.

דער „פראטעסטיוו“ אסאסיאישן
דער קאמיטע, האט פארלאנגט, אז א
פעסטצושטעלען גענוי די פראגע פון
ארבייטערס' פארדינסטען אין דער קלאָ
אינדוסטריע, וואָל מען אויך אונטערוויי
וואַ גרויס עס איז די פראָדוקציע, וויי
ארבייט אין ארבייטער גיבען אַרויס.
האָט געהייסען, אז דער אומפארמייאיש
משערסאן, נאָרמאַן האַפנער, וואָל האָ
אין זינען, אז מען דארף אויך אויסמעס
די ארבייט און טראַכטען פון אַ מעגליכ
איינפירונג פון אַ „סטענדארד קאָ פ
דאָקסיאָן“.
ווייטפער. פיינבערג, דער פאָרשטע
פון דער יוניאָן אין דער קאמיטע, אוי
פלאַץ פון פרעזירענט שלעזינגער, וואָל
אין איצט אין יוראָפּ אלס אַ דעלעגאט
דער אמעריקאַן פערדערווישן אַזוי לייט
צום בריטישען סטריי יוניאָן קאָנגר
האָט פראָטעסטירט געגען געבען אזא אַ
נאָכע די ווייזש קאמיטע, און נאָך
לאנגער דיסקוסיאָן איז עס אויסגעל
געוואָרען. ס'איז געבליבען, אז די אונט
זוכונג וועגן די פארדינסטען פון דער
בייטער דארף גיט פיהרען צו אַן אונט
זוכונג וויפיל ארבייט די ארבייטער
בען אַרויס.
די פראגע צי די קאמיטע וואָל
אויך פארנעמען מיט אונטערוואַכע
מאָס פראָדוקציען, וויפיל די ארביי
גיבען אַרויס, האָט פארנומען אַ הי
צייט. מר. באַסעט פון דער אַסס'ן
ערסלערט, אז דאָס איז געווען דער
פונ'ס אָפּמאָר, אויף וועלכען די כ
פּעקטורערס וויינען איינגענאָמען
באנייען דעם אנרימעט מיט דער יו
אום צו קענען פעסטשטעלען די
דזשעס פון די ארבייטער, דארף מען
סען גענוי וויפיל ארבייט די ארביי
מאכען. הילקווים און פיינבערג פון
יוניאָנס' צד האָבען אָבער אָנגעוויזע
דאָס וואָלט געווען אַ נייע אויפנאָכע
דער קאמיטע און אז דער אַנאָר
וואָס אויסדריקליך, אז די אויפנאָכע
דער קאמיטע איז בלויז צו אונט

וויסענשאפט, אדער וויסענ, איז
 טיש די הויפטוואפען, מיט וועלכ
 פיר פיהרען אן דעם קאמף פאר א
 ווער עקזיסטענץ. אלע לעבעדיגע ב
 לעבעדיגע פיהרען אן דעם קאמף פ
 ווער עקזיסטענץ הויפטוועכליך דורך
 ווער מיטלען, ווי שטארקע צייהן, שטא
 קע פוסקולען, שארפע געזעל, א.א.וו.
 און דער מענטש פיהרט אן דעם קא
 פאר וויין עקזיסטענץ הויפטוועכליך ד
 צייטליכע מיטלען, ווי שכל און וויסע
 אייב א וויסענשאפטליכער פארש
 האב געזוכט אין אויסגעפונען, און
 קראנקהייט דיפסעריו ווערט פארא
 געבט פון א געוויסען מין באצילען;
 גלייב ער האט געזוכט און אויסגעפ
 וועלכע מיטלען עס דארפען אָנצול
 ווערן אָס די שטעליכע באצילען
 פארגיכטען אין די קראנקהייט צו
 רען, איז עס גיט דערפאר, וואָס
 פארשער באלאנגט צו דעם בורשוא
 פיל פון דער געזעלשאפט און גיט
 עס זאָל אָנגעווענדעט ווערען אויסצ
 ליד פאר די בורשואווע עלעמענטען.
 מוט עס אלס א מענטש בכלל, און
 דער מענשהייט בכלל. און דאריבער
 סען אויף דער וויסענשאפט גיט זאָ
 און זי איז א בורשואווע, אדער פ
 לעסארישע, אדער אנדערע. די גי
 בעקייט און די שטערבונג צום ווי
 איז אן אלמעגשליכע אייגענשאפט,
 די וויסענשאפט איז אן אלמעגשלי
 אייגענשאפט, און דער אויסדרוק, בור
 אוע וויסענשאפט" איז אן אכסורד.
 ראָס איז וועגען דער וויסענש
 אן און פאר זיך. טאנץ אנדערש
 עס, ווען עס האנדעלט זיך וועגען
 א נ ו ו ע נ ד ו נ נ פון
 וויסענשאפט.
 די וויסענשאפט האט אויסגעפ
 אן ווען מען זאָל נעהמען א געו
 פארט ער, וואָס רופט זיך, א
 רודע", און צושטעלען עס אין גע
 אָיווענס און ביי געוויסע בארימט
 קען מען פון דעם ארויסשטעלען
 מאטעריאל, וואָס רופט זיך, גוט
 ווען. ווען מען זאָל דעם גוט א

איסט ריוועה נעשאנאל באנק

680 בראדוויי, ניו יארק סיטי

אינטערעס ווערט געצאמלט יעדען מאנאט אויף ספעשעל אינטערעסעס
און סיידינג מאנאטס.

קליינע דעפאזיטס ווערען מיט פארגעניגען אנגענומען.

עפענט אייער אקאונט איצט

סייף דעפאזיט באקסט \$5.00 און העכער.

געלט ווערט געשיקט אין אלע טיילען פון דער וועלט.

די באשאנדלונג וואס מיר גיבען אונזערע „אלטע ביזנעס“ איז דער ער-
גומענט פאר'ן שטענדיגען וואקסען פון אונזער „נייע ביזנעס“.

דעזיינינג פערטערן מייקינג גריידינג

פאר קלאוקס, סומס אדער דרעסעס, צו האלבע פרייען.

כליון פאר א באשריינקטער צייט. אינסטראקשאן סטריקטלי פרייוואט,
דורכ'ן טאג אדער אין די אווענט שטונדען.

ROSENFELD'S

**LEADING COLLEGE
OF DESIGNING AND
PATTERN MAKING**

222 East 14th St., New York, N. Y.

Bet. 2nd & 3rd Avenue

Tel. 5817 Stuyvesant

גרויסע אקאדעמיע פאר
דעזיינינג און קאמפיוטער
עמברויידערי דעזיינינג
פארט. א. ד'לעסינג
44 וו. 34טע סט.
322 לענגאקס עווע.
(ט. 5126)
קורסען פאר יונגע פרויען
פערטערן מייקינג
סעסעשינס
סעסערע צוויי \$5.00

הארלעם סאציאליסטישער ערוויקישאנאל סענטער

62 איסט 106טע סטריט

צווישען פארק און מעדיסאן עווע.
צו פארדינגען א גרויסען האל
קאן אריינגעמען 600 מענשען
פאר קאנצערטען, בעלער, פארשטעלונג
נען, תזנות און ש.ו.ו.
אויך אפיסעס און מיטינג רומס.
אפען יעדען טאג ביז שפעט ביינאכט.
טעלעפאן: הארלעם 9020.

123. ליידעס נארמענט וואירקערס יונג
יאן — 74 ג. מעין סט., פערטערסאן
ג. דוש.
124. ליידעס נארמענט פיסטער ענד אל-
טערישאן וואירקערס — 609 פרג-
וויאלא בולווארד, סאן פראנציסקא, קאל.
125. ליידעס נארמענט וואירקערס יונג
יאן — באקס 88, סקרענטאן, מא.
126. ליידעס סטילאקס יוניאן — 132
העמילטאן סט., גרינוויטש, קאנ.
127. קלאוקמייקערס יוניאן — 48 ספיל-
וואסער עווע, סעסערס, קאנ.
128. ראכער וואירקערס יוניאן — 39
פליסו סט., קוימברידזש, מאס.
129. ריינקאט מייקערס יוניאן — 84
בעווערלי סט., סאטאמאנט, קאנ.
131. ריטייל ליידעס נארמענט סטילעס-
לייט יוניאן — 175 איסט בראדוויי,
ג.ו.
132. קלאוק באטאן וואירקערס יוניאן —
126 וו. 29טע סט., ג.ו.

טעלעפאן גרעמערס 2441

די לעאנארד פרעס

42 איסט 23טע סט., ניו יארק

דעזיינערס פון

פרויען קליידער ווערען א סך פארלאנגט

א גוטע פראפעסיע פאר מענער און פרויען!

אין דעזיינינג פאר פרויען, מיסעס
און קינדערשע קליידער א קורס
אין מיטשעל סקול מיינט א באל-
דינג פאזישאן און א גרויסע
נעחאלט.

די מיטשעל סקול אויך נארמענט
דעזיינינג, פערטערן מייקינג, גריי-
דינג און מיטינג פאר פרויען קליי-
דער. עמבאלידס איבער 50 יאָר
מיט דעם גרעסטען ערפאלג.

נייע אידעען
נייע סיסטעמען
בעסטע מאטאדען
בעסטע רעזולטאטען

פרייוואט אונטערריכט. טאג און
אָווענט קלאסען. גוטע באדינונגען.
שרייבט, טעלעפאנירט אדער קומט
פאר א פרייען בוקלעט מיט פולער
אינפארמאציע.

פרייע דעמאנסטרישאן אין
אונזער סקול.

אָווענט קלאסען: מאָנאָג, מיטוואך און פרייטאָג

דעמאנסטרישאן פריי אין דער סקול.

MITCHELL DESIGNING SCHOOL

15 WEST 37th STREET,

NEW YORK

Phone: Fitz Roy 1674

Boston Branch: 453 Washington Street, Dexter Building.

די גאקארס פון דעם אינטערנעשאנאל און זייערע אדרעסען

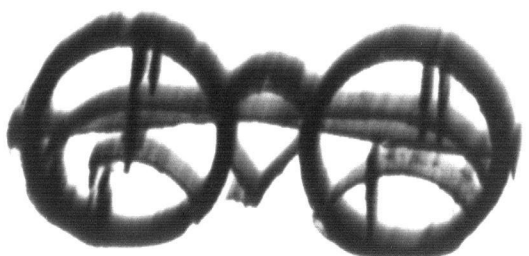
1. ליידעס' ענד מיסעס' פארייטאמערס
100 וועסט 21טע סטריט
2. פילאדעלפיע קלאוקמייקערס, 289
גאט 9טע סט., פילאדעלפיה, פא.
3. ליידעס סטילאקס און סעמפל-
מייקערס — 12 וועסט 29טע סט.
ניו יארק.
4. קלאוקמייקערס יוניאן — 1028 א.
באלימאָר סט., באלימאָר, פא.
5. קלאוקמייקערס יוניאן — 1819 וו.
דיוויזשאן סט., שיקאגא, איל.
6. עמברויידערי וואירקערס — 894 א.
160טע סט., ניו יארק.
7. ריינקאט מייקערס יוניאן — 919
וואשינגטאן סט., באטאמאנט, מאס.
8. ליידעס נארמענט וואירקערס —
411 פילען בלוג, סאן פראנציסקא,
קאל.
9. קלאוק און סוט סטילאקס — 228
סעקאנד עווע, ניו יארק.
10. אמאלנאמייטער נארמענט קאטערס,
231 איסט 14טע סט., ניו יארק.
11. קלאוקמייקערס יוניאן — 219 סעק-
סאן סט., ברוקלין.
12. פערטערס יוניאן — 724 וואשינג-
טאן סט., באטאמאנט, מאס.
13. קלאוקמייקערס יוניאן — 37 פרינס
שרמור סט., א. מאנרעטשעל, קענעדיע.
14. קלאוקמייקערס יוניאן — 84 בע-
ווערלי סט., סאטאמאנט, קענעדיע.
15. וויסטמייקערס יוניאן — 88 ג.
11טע סט., פילאדעלפיה, פא.
16. קאטערס יוניאן — פראטעסטאנט ביל-
דינג, רום 9, 11טע און פראנקלין
עווע, סט. לואיז, סט.
17. ריפערמייקערס יוניאן — 144 סע-
קאנד עווע, ניו יארק.
18. קלאוק און סוט פערטערס — 1819
וו. דיוויזשאן סט., שיקאגא, איל.
19. קלאוק קאטערס יוניאן — 1466
קלאוק סט., סאטאמאנט, קענ.
20. וואטערפארף נארמענט וואירקערס,
22 וו. 17טע סט., ניו יארק.
21. ליידעס סטילאקס — 108 סאטאמאנט-
מעייר סט., ניו יארק, ג. דוש.
22. דרעס מייקערס יוניאן — 16 וועסט
21טע סטריט, ניו יארק.
23. סקוירטמייקערס יוניאן — 281 א.
14טע סט., ניו יארק.
24. סקוירטמייקערס יוניאן — 724 ווא-
שינגטאן סט., באטאמאנט, מאס.
25. וויסטמייקערס יוניאן — 16 וו.
21טע סט., ניו יארק.
26. קלאוקמייקערס יוניאן — 1024 ווא-
לאנג עווע, קליולאנד, א.
27. סקוירטמייקערס יוניאן — 1024
וואלאנג עווע, קליולאנד, א.
28. ליידעס סטילאקס יוניאן — 2718
דושיקסאן סט., סאטאמאנט, קענ.
29. קלאוק מינישערס יוניאן — 1024
וואלאנג עווע, קליולאנד, א.
30. קאטערס יוניאן — 811 אדר פ-
לאס בילדינג, סינסינעטי, א.
31. קאטערס וואירקערס יוניאן — 409
ווארנער בילדינג, ברידזשטאט, קאנ.
32. קאטערס קאטערס יוניאן — 287
קעמפל עווע, ברידזשטאט, קאנ.
33. פערטערס יוניאן — 228 סעקאנד
עווע, ניו יארק.
34. ליידעס סטילאקס ענד דרעס מיר-
קערס — 181 סאטאמאנט סט., ראקס-
בורי, מאס.
35. פערטערס יוניאן — 1024 וואלאנג
עווע, קליולאנד, א.
- 36-40. קאטערס קאטערס יוניאן — 285
גרינוויטש עווע, ניו הייווע, קאנ.
41. קאטערס וואירקערס יוניאן — 22
וו. 17טע סט., ג.ו.
42. קלאוק און סוט קאטערס יוניאן —
1024 וואלאנג עווע, קליולאנד, א.
43. יונימייטער דעזיינערס און ליידעס
ווער — 86 וו. 88טע סט.
44. פערטערס וואירקערס יוניאן —
105 וועסט 25טע סט., ניו יארק.
45. איטאליען קלאוקמייקערס — 281
א. 14טע סט., ג.ו.
46. וויסטמייקערס יוניאן — 919 ווא-
שינגטאן סט., באטאמאנט, מאס.
47. משיילדערס' דרעסמייקערס יוניאן.
22 וו. 17טע סט., ג.ו.
48. ליידעס נארמענט וואירקערס יונ-
יאן — 188 1/2 ס. ספרינג סט., לאס
אנגעלעס, קאל.
49. קאטערס יוניאן — 282 נאָרטה 9טע
סט., פילאדעלפיה, פא.
50. ריינקאט מייקערס יוניאן — 1819
דיוויזשאן סטריט, שיקאגא, איל.
51. קלאוקמייקערס יוניאן — 724 ווא-
שינגטאן סט., באטאמאנט, מאס.
52. וויסט און באטאמאנט מייקערס.
106 פאריסווא סטריט, ג.ו.
53. קלאוק און דרעס מינישערס יוניאן
1819 דיוויזשאן סט., שיקאגא, איל.
60. דרעס און וויסט פערטערס יו-
ניאן — 16 וו. 21טע סט., ניו יארק.

סערעסער באראקס באזאגט און באשטאן ברענגט רעזולטאטען

ווייט-פרעזידענט טאנעסאן, געוויקט
און ער האט ווייטער פארבלייבן און
דעם אסטאן און ער האט די רעזולטאט
ציע צוזאמענלייגן. ברודער פניידער
וועט ווייטער ארבייטען, מיט דער ועל
בער ענערניע ווי ביו איצט, פאר דער
יוניאן, און פאר די אינסערעסען פון די
ארבייטער אין די שטעטער.
מען קאן, אלס, ערוארטען, דאס
באלד וועט אין באשטאן ויך אנהויבען א
אלגעמיינער ארגאניזאציע-קאמפטיין
צו פארשטארקען אלע אינסערנעשנאל
לאקאלס וואס געפינען ויך דארט, מיט
גוטע אויסזיכטען אויף ערפאלג.

וועט די יוניאן געהען ערשטן, דאס
וועט געטאן ווערן איינציגווייז, ביו
אלע קלאסעסער וועלען ויין געסע-
טעלע.
ברודער אב, פניידער, דער מענע-
דזשער פון דזשיינט באארד פון די
קלאסעסער יוניאן אין באשטאן, האט
מיט א שטיקעל צייט צוריק איינגע-
שטעט ויין רעזולטאטען, דער דזשיינט
באארד האט די רעזולטאטען גיט אנגע-
נומען, אבער ברודער פניידער האט ויך
אלץ געריסען אוועקגעווארפן, איצט אבער,
האט ער געזען בארד צוזאמען מיט

גוט צוגעמאכטע אייגען גלעזער מאכט אייך ריכטיג ווערן.

גוט צוגעמאכטע אייגען-גלע-
זער קען מען באקומען נאך אויף
אין וועג, — די אויגען פונעם
עקספערט ווערען פון אן אפי-
שעלעם, וועלכער איז א
רעזולטאטען-מאכער, און
די גלעזער זאלען פארברייטען
ווערען פון א פלעגלען קאמפטיין.

ד. בארנעס. ג. בעסער אפמאכענדיגט אין שטישען

515 מיט באראקס, ניו יארק קלינטאן 88.
105 לענגסטע עוועניו, ניו יארק 115.
885 פראנקלין עוועניו, ניו יארק 105.
170 פייטין עוועניו, ניו יארק 170.
285 מיט פארדזשעס ראד, באראקס.
285 7טע עוועניו, ניו יארק 185 און 187.

די אידישע ארבייטער-שאפט
פאר די „האטס“
(שליס פון 11 יאר)
ל. יאנואר, דזשיינט באארד קלאק פליקערס
יוניאן.
ו. יאנואר, ווייטער יוניאן.
פונעם טאנעסאן, שטאט-גאס-מאכער קלאק-
גאס-יוניאן.
דזשיינט פונעם ווייטער יוניאן.
ל. סאטווא, שטאט-קאן שוים מעסער ווייט-
קערס.
א. סאטווא, ווייטער הייבן פרוידס.
מ. סטעטקי, פארקערס דזשיינט באארד.
ו. ערשט, קלינטאן אין פונעם יוניאן.
י. סאטווא, שטאט-קאן שוים מעסער-מאכער
קלאק-יוניאן.
פונעם טאנעסאן, ווייטער דזשיינט באארד
קלאק-יוניאן.
מ. סאטווא, שטאט-קאן שוים מעסער-מאכער
קלאק-יוניאן.
נ. יאנואר, ווייטער גלעזער-מאכער.
א. פונעם טאנעסאן, מענער-מאכער דזשיינט באארד
קלאק-יוניאן.
מ. פונעם טאנעסאן, שטאט-קאן שוים מעסער-מאכער
קלאק-יוניאן.
פ. פונעם טאנעסאן, ווייטער קלאק-העם אין קעס-
מאכערס.
מ. סאטווא, פארקערס אינסערנעשנאל יוני-
אן.
ו. קלאק, הייבן בייגערס יוניאן.
פ. קלאק, בייגערס יאקאל 100.
שליס-מאכער קלאק, מענער-מאכער שוויט-
קערס יוניאן.
י. שטאט-קאן, ווייטער-מאכער פארקערס-מאכער
ווייטער, שטאט-קאן שוים מעסער קלאק-יוניאן ווייט-
קערס יוניאן.
א. שטאט-קאן, מענער-מאכער יוניאן, יאקאל 1.

קלאק און סקויר פרעסערס

יוניאן, לאקאל 35, אויפמערקזאם!

נעהמענדיג אין אנבאטראכט די איצטיגע לאגע אין טרייד, ווען עס געהען
ארום פילע פרעסערס ארבייטסלאזן, האט די עקזע. באארד באשלאסען, אז

קייז פרעסער ואל ניט ארבייטען קייז אווערטייט

אין א שאפ, וואו ס'איז פאראן לערער פלאץ פאר נאך פרעסער!
אויך האט די עקזעקוטיוו באשלאסען, אז

קייז פרעסער ואל ניט געהן ארבייטען אין א נאציאנאל אדער קארפאראציע-שאפ!

די וואס וועלען ניט אויספאלגען די באשלוסען פון דער עקזעקוטיוו באארד,
וועלען גערופען ווערען צו דער גרויסע קאמפטיע און וועלען באשטרעבן
ווערען.

עקזעקוטיוו באארד, לאקאל 35,
דזש. ברעסלאו, מענער-מאכער.

קלאק מאכער שאפ טשערלייטע, אויפמערקזאם!

ערלויבט ניט קיינעם צו ארבייטען ביי אייך אין שאפ און ווארקניג קארד

קלאק אפערעיטאָרס, מעמבערס פון אקאל 1, געהט ניט
ארויף אין קייז שאפ ארבייטען ביו איהר קרינג
א ווארקניג קארד פון לאקאל 1 אפיס

לאקאל 1 האט לעצטענס איינגעפיהרט א ספעציעלע רעקארדינג
ביורא, דאס איז אומבאדינגט געווען אום צו האבען א קאנטראל
אייבער אונזערע מעמבערס. ערשטענס, אז ווי זאלען ניט ארבייטען
אין סקעב און קארפאראציע-שאפט, און צווייטענס, וועלען פיר
איינפיהרען אן ארבייטסלאזען בענעפיט פאנר און אויב מעגליך א
לייבאר ביורא.

די רעקארדינג ביורא קען ניט ארבייטען סיידען יעדער מעמבער
וואס ביים זיין פלאץ זאל אויך ביים זיין ווארקניג קארד.
אלס, בירדער שטערלייטע! ערלויבט ניט קיינעם צו ארבייטען
אין אייער שאפ ביו דער מעמבער וועט בריינגען א ווארקניג קארד
פאר אייער שאפ, און איהר קלאק אפערעיטאָרס, מעמבערס פון
לאקאל 1, ביים אייער ווארקניג קארד אין לאקאל 1 אפיס איידער
איהר געהט ארויף ארבייטען אין אייער שאפ.

עקזעקוטיוו באארד, לאקאל 1.
א. ג. ו. י.
ב. שעהן, מענער-מאכער-מאכער.
ג. קאפלאן, שטערמאן.

ליידס טיילארס, סעמפער מאכער און אלטערישאן ארבייטער יוניאן לאקאל 3 אויפמערקזאם!

דער לעצטער סיוואן איז פאר די ליידס טיילארס געווען א שלעכ-
טער. מען האט ווייניג געארבייט און די פארדינסטען ווערען קליין גע-
ווען. דער יקרות אויף לעבענסמיטל ווערען גרעסער און דער קאסט
פאר'ן לעבען ווערען שווערער!
דער פאל סיוואן האלט אין אקומען און פיר דארפן ויך פארבער-
ריימען פאר אלץ וואס קען ויך מאכען. פיר השבען דארבער באשול-
טען צו רופען

א דזשענעראל מאס-מיטינג

פאר אלע ליידס טיילארס
דינסטאג, 5טע סעפטעמבער, אום 5.30
אין ברייטע האל, 726 וועסטע עוועניו.

- די פאלגענדע רעדנער וועלען דעם מיטינג אדרעסירען:
- י. פיינבערג, גענעראל מענער-מאכער פון דזשיינט באארד קלאק-מיר-
קערס יוניאן.
  - ס. גינסא, ערשטער אינסערנעשנאל ווייט-פרעזידענט.
  - ש. יאנאווסקי, רעדאקטאר פון „גערעכטיגקייט“.
  - דזש. גובין, מענער-מאכער פראטעסטירן דזשיינט באארד קלאק-ליידס
טיילארס שאפ.
  - ס. לעפאווויטש, מענער-מאכער-מאכער לאקאל 3.
  - א. אויפמארג פון
  - דזש. ב. קלאק, סומ, סקויר און ריפער מייקערס יוניאנס.
  - ל. לאנגער, סעקערעטרי.

סקויר און דרעסמאכער יוניאן, לאקאל 23 אויפמערקזאם!

א דזשענעראל מעמבער מיטינג

וועט אפגעהאלטען ווערען
דיזען דאנערשטאג, סעפטעמבער דעם 6טען
8 אויף אווענט

אין לייבאר טעמפער
14טע סמריט און 22טע עוועניו.

וואו א רעפארט פון אונזער לעצטען סאפעדזש וועט אפגעגעבען
ווערען, ווי אויך א רעפארט פון דעם ערשטען קאנפערענץ מיט דעם
סקערעטער פון לאקאל 22 וועט אפגעגעבען ווערען.
קומט אין מאסען צו דעם העכסט וויכטיגען מיטינג.

עקזעקוטיוו באארד לאקאל 23
ה. וואנער, מענער-מאכער.

ערבייטער פון טלע
לענדער, פארמיט
נינט אייך, און די
וועלט וועט זיין
אזייער

בצדקתי החוקתי
ולא ארשה.
(איוב ב"א 5.)

אפיציעלער ארגאן פון דער אינטערנעשאנאל ליידים בארמענס וואירקערס יוניאן

PRICE 3 CENTS

א. ווארט צו די קלאוקמאכער וועגען די קליינלעכער קלאוקמאכער יוניאן גרייט מינימום ווייטזש סקיי'לס זיך צו באנייען דעם אגרימענט

דער אלגעמיינער קלאָק-סמאָ-
פערדזש" האָט געבראכט א נאנצע אויפ-
ווינדערונג אין דער קלאָק-אינדוסטריע.
זוויי איז עס, און צוויי האָט עס געמוזט
זיין. עס איז נאנץ נאטירליך, און ווען
אין א אינדוסטריע ווערט געמאכט אזא
פּעראציע, ווען עס ווערט געמאכט אזא
"סייקאס", מוז עס דאך אויפטרײַסלען
דעם נאנצען טרייד. דאָס וועט אָבער
אייביג נישט געהאַלטען; עס מוז ווײַך
אלץ ווידער איינשטעלען און דאָס לעבען
אין דער אינדוסטריע וועט וויעדער
נעמען פּולסירען נאָרמאַל.
דערווײַלען אָבער, איז נאָך אלץ א
שטיקעל געווערענער, ווי מען האָט געקאנט

גענעראל סטרייק
ארבייטער

און אזא צושטאנד איז גראד נאך פאר געוויסע סוביעקטן, פאר געוויסע פארשיידענע, פאר די שנאים פון דער יונג, וואס אונטער א מאסעס פון פריינד, וועבן זיי איהר צו שערענען.

קלאקמאכער אין באל-
טימאר גרייטען זיך צו
א גענעראל סטרייט

אויך דער ליידים טיילערס לעקאל
לעבט אויף.

אונזערע יוניטי מענטשע
דעם 11טען

די קלוקסמאכער אין באלטימאָר האָבן מיט אַ קורצע צייט צוריק באַשלאָסען צו מאַכען אַ גענעראַל „סטאַפּערדזש“ צו אַדמיראַלען פון טרויד די „קאָרפּאָריר“ פאַן אַפּאַסעס. דאָס האָט זיך אָבער אַדוויסעטוויזען צו זיין גיט פראַקטיש פאַר באלטימאָר. די אומשטענדערן דאָרטען זיינען אַזעלכע, אַז איצטער מאַכען אַ סטאַפּערדזש וואָלט נישט געטויגט, וואָלט די אַרבייטער קיין נוצען גיט געבראַכט, און די פראַגע איז געוואָרען „רעקאָנסידערעם“.

רי געשיכמע איז אזוי:

די סלאָקאָמאַכער אין באַלטימאָר האָר
בען אַן אַגרימענט מיט די מאַנאָפעסטור-
רער ביז דעם קומענדרע מאָנאַט יאָנואַר.
אין באַלטימאָר ענוואָרען, דאָס איידער צו
זענען איצט אַ „סטאַפּערדזש“ זאָל מען בער
סער זיך נעמען גרייטען פאַר אַ גענעראַל
סטרייק, וואָס די יוניאָן וועט אַפּער מר
זען רופען אויף יאָנואַר, אויב די באַלעבאָ-
סן זאָלען נישט וועלען באַנייען דעם טרייד-
אַגרימענט. ריזען באַשלוס האָט די יו-
זאָן געפאַסט מיט אַ וואָך צוריק אויף אַ
סיטינג פון סלאָקאָמאַכער, וועלכע ווייס-
פּרעזידענט זיידמאַן האָט אַרעסטירט.

לוי'ס דעם באשלוס פון דעם דערמאנ-
טען מיטינג, וועלען, אלץ, די באלימאך
(שלוס אויף זייט 16)

(continued)

_____

_____

ד.ר. דזשארדזש מ. פרייס צוריק אין דער היים

נאך א ויג פון די ווייסט און דרעסמאכער יוניאן

(שליס פון זייט 1)

ווי ברודער י. האכמאן, דער דזשענע-
רעל מענערשער פון די ווייסט און דרעס-
מאכער יוניאן גיט אונז איבער, איז מיט
דער פירמע געמאכט געווארען דער זעל-
ביגער סעטלמענט ווי מיט דער פירמע
דזשעמאל און וויזען. אויך די פירמע
האט באשלאסן טויזנטע דאלאר שטראף
פאר ברעכען דעם אנטימענט מיט דער
יוניאן, און האט געגעבען פינף טויזענט
דאלאר סעקורטיטי, אז זי וועט ווייטער
נאכקומען אלע פונקטען פון דעם יוניאן
אנטימענט.

עס איז קיין צווייפל נישט, אז מיט
דעם סעטלמענט האט די ווייסט און דרעס-
מאכער יוניאן צו פארציילענען א צוויי-
טען זענען, אין דעם ארגאניזאציע-האט
פון וואס די יוניאן האט לעצטענס אויף
דאס ניי אָנגעפאנגען. דאס וועט געבען
דער יוניאן פרישען מוט ווייטער אָנצוגעהן
מיט דער ארבייט, — צו דיסציפלינירען
נאך אנדערע פירמען, וואס היטען נישט אָפּ
דעם אנטימענט מיט דער יוניאן.

דער סטרייק פון די באַנאָנז עמבראידערי ארבייטער.

דער סטרייק פון די באַנאָנז עמבראיד-
ערי ארבייטער שטעהט אויסגעצייכענט.
שרום 86 שטענער האָבען שוין געסעטעלט
מיט דער יוניאן. די ציפער האָבען פיר
באקומען אין קאפאנא וואָך און איצטער
האָבען שוין אוראיי מעהר שטענער געסע-
טעלט.

די עמבראידערי מאַנפאַקטשורערס
אָסס'ן האלט זיך נאך דערוויי, און זי
פאַרמאכט זיך צו געבען דער יוניאן א
שטערקען פייט. אָבער די יוניאן האט עס
ערוואַרטעט, דאס איז נישט פאַר איהר קיין
איבערשונג. די אָסס'ן האט שוין לאַנג
צוריק געוואלט סטור ווערען פון דער יו-
ניאן, נאך דאס ווערט זיך נישט אינגאנצען
אָן איהר. די יוניאן האט אויך עפּעס צו
נאָמען און די אָסס'ן באַסעס וועלען זיך
מוזען צוהערען וואָס די יוניאן האט. און
די יוניאן האט, דאס ווי וועט עסמפּען גע-
נען דער אָסס'ן אזוי לאַנג דאָס ענטווע-
רע ווי וועט נאָכגעבען די געזעכטע פאַר-
רונגען פון די ארבייטער, אָדער די אָסס'ן
וועט געבראָכען ווערען און די מאַנפאַק-
טשורערס וועלען סעטלען מיט דער יוניאן
איינציגווייז.

אין נאָמען פון די עמבראידערי סטרייק
סער אפּעלירען מיר צו אלע ווייסט און
דרעסמאכער אויפצופאַסען, אז די עמב-
ראידעריס, וואָס ווערט באַנוצט אין וויי-
סע שטענער זאָל ווין געמאכט אין יוניאן
שטענער.

וואהלען אין לאקאל 22.

אין דרעסמאכער לאק. 22 וועט דאָנער-
שטאג פאַרקומען וואהלען פאַר דעלעגא-
טען צום דזשענינגס באַאָרד און עס ווילען
דאָ א היבשע ביסעל בעלגים וואָס ווילען
שרוויילט ווערען, ווי מען קאָן עס זעהן
פון דעם לאַנגען צעמט מיט די נאָמיניר-
טע מאַנדיאַטען וואָס די יוניאן האט
לעצטע וואָך פאַרעפּענטליכט.

שבת, דעם 23טען אויגוסט, האט גע-
פּיט די אָברזשעקשאַן קאָמיטע פון דעם
לאַקאל. פאַר דער קאָמיטע האָבען גע-
דאַרפט ערשיינען אלע נאָמינירטע קאָנדי-
דאַטען. ווען נישט ווערען זיי נישט אוראיי-
געשטעלט אויפ'ן באלאָט.

לויט א באַשלוס פון דעם עקזעקוטיוו
באָאָרד ארומען די וואהלען פאַרקומען
דורך א באלאָט, אויך דעם מעכטער מיטגליד
וואָס וועט פאַרקומען דאָנערשטאג אונטעם
דעם 31טען אויגוסט אין בעהמאָווען
האַל.

יוניאן קלאָגט א פירמע פאַר שאַרענערזאָג.

דער דזשענינגס באַאָרד פון די דרעס-
מאכער ווייסט מייקערס יוניאן האט אָנגע-
קלאָגט אין קאָרעס די פאַרנעמע קאָסטימס
פאַרמאני, פון 39 וועסט 82טע סטריט,
פאַר ברעכען געוויסע פונקטען פון דעם
יוניאן אַנטימענט, וואָס די פירמע האט
געשלאָסען מיט דער יוניאן דעם 7טען
פּעברואַר, 1921. די יוניאן קלאָגט אירעם
דער פירמע אויף 50 טויזענט דאלאר שאַר-
ענערזאָג.

די קייס איז שוין, דורכ'ן לאַינער פאַר
דער יוניאן אריינגעגעבען געוואָרען אין
קאָרעס. דער דזשענינגס באַאָרד וויל ציי-
גען דער פירמע, און אויך אנדערע פירמען,
אז א יוניאן אַנטימענט איז נישט קיין
האַפּטזאָג, דאָס א יוניאן אַנטימענט דאַרף
אויך אָפּענען ווערען.

שאט טשערלייט פון די ווייסט און דרעס שטענער שטימען פאַר וואָך-ארבייט אין פאַר 20 דאלער מעקס.

לעצטען דאָנערשטאג אונטעם
אָפּערהאַלטען געוואָרען דער ערשטער
שאט טשערלייט מיטגליד פון די ווייסט
און דרעסמאכער יוניאן.
דער מיטגליד איז געווען זעהר גוט
באוואוסט, און די פראגע פון פרייד אין
ערנסט און אלזייטיג דיסקוסירט געוואָר-
ען.

עס האט געזעהן מענערשער האב-
מאן וועגען דער לאנגע אין פרייד, וועגען
די לעצטע סטרייקס און וועגען די רע-
קאָמענדאציעס פון דזשענינגס באַאָרד
צום שאט-טשערלייט מיטגליד.

איצט איז אויפ'ן טאג-אָרדנען
די פאַרדערונג איינצופיהרען וואָך-ארבייט,
דאס איז די ברענגענדיקע פאַרדערונג פון
דער שעה.

עס האט זיך געהאנדעלט וועגען די
נייע פאַרדערונגען צום נייעם אַנטימענט.
און נאך פילע רעכאָרטען אין איינשטוי-
מיג, בלויז מיט דריי שטימען דאָנע-
רען, באַשלאָסען געוואָרען צו פאַרדערען
אין דער נאָנצער אינדוסטריע וואָך-
ארבייט אַנטימענט שטיק-ארבייט. עס
איז אויך באַשלאָסען געוואָרען וועגען
פילענער ווי אזוי עס דורכצופיהרען.

דיווער באַשלוס איז אין איינקלאַנג
מיט דעם באַשלוס פון דער לעצטער
קאָנפּענענשאַן פון אונזער אינטערנאַציאָנאַל.
די קאָנפּענענשאַן האט געפאַסט א בא-
שלוס צו פאַרדערען וואָך ארבייט אין
דער דרעס און ווייסט אינדוסטריע. די
דזשענעראל-עקזעקוטיווע פון דער אינ-
טערנאַציאָנאַל האט שוין אויפגעראַרבייט
פילענער דערצו, און איצט איז עס בא-
שטעטיגט געוואָרען פון די שאט-טשער-
לייט פון דיווער אינדוסטריע. דער ביו-
הערינער יוניאן-אַנטימענט ענדיגט זיך
דעם 1טען פעברואַר 1923, און די
מעכטערשיף דאַרף זיין גרייט, אז עס
וועט קומען צו באַנייען דעם אַנטימענט,
זאָל אייננעפיהרט ווערען וואָך-ארבייט
אין דער אינדוסטריע.

כדי די יוניאן זאָל זיין גרייט ארויס-
צורופען א גענעראל סטרייק פאַר וואָך-
ארבייט, איז נויטיג געלט, דאָס דאַר-
פען די מיטגלידער צושטעלען. און די
רעקאָמענדאציע פון דזשענינגס באַאָרד
איז, דאָס די מיטגלידער דאַרפן זיך
טעקסען מיט צוואנציג דאלאר, צעהן דאָ-
לאר אויסצוהאלען ביו סוף יאָהר און
צעהן דאלאר מיט זעקס חרשים שפּע-
טער. דאָס וועט שאַפּען פאַר דער יו-
ניאן א פאָנד פון א האַלבען מיליאָן דאָ-
לאר און וועט מעגליך מאַכען ערפאָלג-
רייך אַנצופיהרען דעם קאמף פאַר וואָך-
ארבייט.

דער פאַרשלאג איז פון די טשער-
לייט אָנגענומען געוואָרען כמעט איינ-
שטימיג. עס איז פאַרגעקומען א בריוו
סע דיסקוסיע וועגען דער פראגע, און
פאַרשיידענע מיינונגען זיינען אויסגע-
שפּראַכען געוואָרען. ווען מען איז אי-
בערגעגאנגען צום שטימען, זיינען גע-
ווען בלויז דריי שטימען געגען, — די
גרויסע צאָהל טשערלייט האָבען דעם
20-דאלאר טעקס אָנגענומען.

דער מיטגליד פין די טשערלייט האט
אויך גוטעוויסען די פאליסי, וואָס די
יוניאן האט איצט אָנגענומען, צו זעהן,
אז דער אַנטימענט אין סטרידזאָל פון די
פירמען אָפּענעווערען. עס איז גוט-
געוויסען געוואָרען די איצטיגע פאַר-
לייט פון דער יוניאן, צו רופען סטרייקס
אין די שטענער, וואו דער אַנטימענט
ווערט נישט אָפּענעווערען, צו צווינגען די
בעלי-בתים אויסצופאָלגען דעם אַנטימענט
וואָס זיי האָבען געמאכט מיט דער יו-
ניאן. דער מיטגליד האט זיך אויסגע-
שפּראַכען, דאָס די יוניאן זאָל ווייטער
אָנגענען מיט דער ארבייט, און די יו-
ניאן וועט עס געוויסן טאָן. דאָס וועט
זיין א גוטער לעסאָן פאַר די ווייסט
און דרעס-מאנפאַקטשורער ווי זאָלען
אָפּהייטען דעם אַנטימענט מיט דער יו-
ניאן.

סטודענטען אריינפירקומען.

די סטודענטען פון אונזערע יוניטי-
סענטערס און פון ארבייטער אונג-
ווערזייטעס, וועלכע האָבען געביטען
זייערע וואוינונגען, זיינען געבעטען
צו שיקען זייער נייעם אדרעס אין
אָפּיס פון ערוויקשיאָנאַל דעפּאַרט-
מענט, 3 וועסט 16טע סט., ניו יארק.

ד.ר. דזשארדזש מ. פרייס, דער יידעל טאָר פון "יוניאן העלטה סענטער" און פון דעם "דזשענינגס באַאָרד" וואָס די קאָנטראָל/ האט זיך לעצטע וואָך צו דיסקוסירט פון זיין ריזע אין אייראָפּא.

ד.ר. פרייס האט באוואוסט פראנקרייך,
די שווייץ, שטעכא-פלאוואסיע און
דייטשלאנד, און האט געמאכט א שטו-
דיום פון די געזונטהייטס-צושטאנדען,
פּעקטאָרי אינספּעקשאַן" און די פאני-
טארי צושטענדע בבל.

פאר זיין אפפארהען האט ד.ר. פרייס
נאכומען א מאדראט פון די יונייטעד

ד.ר. פרייס האט פון אייראָפּא אויך
געבראכט נייע אידעעס און נייע שפּאַרט-
טען צו פאַרבעסערען די אלע קליניקס אין
יוניאן העלטה סענטער, וואָס וועט זיין
פון גרויס נוצען פאַר אונזערע מיטגלידער.

ווייסט און דרעסמאכער

אריינפירקומען!

מאנשאַג, דעם 4טען סעפטעמבער

אין

לייבאָר דעי

א געזעצליכער יום-טוב

קיין מיטגליד פון די לאקאלס וואס שטעלען
צוזאמען דעם ווייסט און דרעס מאכער דזשענינגס
באָאָרד, זאלען יענעם טאָג נישט ארבייטען.

לויט אונזער אַנטימענט מיט די מאנפאָק-
טשורער דארפן אלע וואָך-ארבייטער קריגען
פאַר דעם טאָג באַצאָלט.

דזשענינגס באַאָרד ווייסט און דרעס- מאכער יוניאן

י. האכמאן, דזשענעראל מענערשער.
מ. ק. מאקאנא, סעק-טערעזשורער.

קלאָגט אפּערייטאָרס!

מיר האָבען יעצט דורכגעמאכט א שווערען קאמף צו
פאַרמינערען א גרויסע צאָהל פון די סקעב און קאַרפּא-
רישאַן שטענער.

עס איז אונז געלונגען אפצושאפּען א גרויסע צאָהל
פון זיי און די ארבייטער זיינען באזעצט געווארען אין
גרעסערע און-מעהר לעדזשיסלייט שטענער.

עס ווילען נאך אָבער פאַרברייכען א צאָהל אפּעריי-
טאָרס וואָס האָבען ביו יעצט נישט געפונען קיין פלאץ צו
דער ארבייט.

מיר אפּעלירען דאָרום צו אייך, מעכטערס פון לאקאל
1, העלפט צו מאַכען דעם רעאָרגאַניזשאַן פאַר אן ערפאָלג.

נעהמט ארויף אזוי פיל אפּערייטאָרס צו אייך אין
שאפּ זיי נאך מעגליך. אויב די יוניאן שיקט ארויף בעלי-
מלאכות צו אייך אין שאפּ, זעהט אז זיי זאָלען דאַרמפּען
בלייבען זיצען.

ברידער, ס'איז אין אייערע אינטערעסען אפצושאפּען
די אַרבייטסלאָזע ארמיי אום די זעלבע מעכטערס זאָלען נישט
זיין געצוואונגען צו ארבייטען אין די געסענען וואס רופען
זיך קלאָק שטענער מיט וועלכע די יוניאן האט זיך אנמאָגט
צו סעטלען.

עקזעקוטיוו באַאָרד, 1. אָס.

א. ל. ג. וו. י.
ב. שעהן, מענערשער-סעקרעטער.

ב. קאפלאן, טשערמאן.